

บริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)

รายงาน และ งบการเงิน

31 ธันวาคม 2559

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินของบริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน) (บริษัทฯ) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 งบกำไรขาดทุน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นและงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในส่วนของ ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน ในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจาก บริษัทฯตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ อื่นๆตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 2 และ 3.1 เกี่ยวกับการจัดประเภทรายการบัญชีตามรูปแบบ งบการเงินที่ออกใหม่ที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ลงวันที่ 4 มีนาคม 2559 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป และการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงและฉบับใหม่ที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีนี้แต่อย่างใด

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

การรับรู้รายได้ค่าเบี่ยประกันภัยรับ

ในปี 2559 บริษัทฯมีรายได้ค่าเบี่ยประกันภัยรับจำนวน 3,230 ล้านบาท ซึ่งเป็นการรับประกันภัยให้กับผู้เอาประกันภัยรายย่อยและมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นจำนวนมาก ซึ่งค่าเบี่ยประกันภัยที่เรียกเก็บจากลูกค้ามีความหลากหลายและต้องอาศัยการประมวลผลโดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหลัก ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญกับการตรวจสอบรายได้ค่าเบี่ยประกันภัยว่าได้รับรู้ด้วยมูลค่าที่ควรจะเป็นและในระยะเวลาที่เหมาะสม ข้าพเจ้าได้ประเมินและทดสอบระบบการควบคุมภายในของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯที่เกี่ยวข้องกับการขายเบี่ยประกันภัย การคำนวณเบี่ยประกันภัยรับและการรับรู้รายได้ค่าเบี่ยประกันภัยรับ โดยการสอบถามผู้รับผิดชอบ ทำความเข้าใจและเลือกตัวอย่างมาสุ่มทดสอบการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่ออกแบบไว้เพื่อตอบสนองเรื่องมูลค่าและระยะเวลาในการรับรู้รายได้ในงบการเงิน ข้าพเจ้าได้สุ่มตัวอย่างกรรมธรรม์และเอกสารประกอบรายการเพื่อตรวจสอบการรับรู้รายได้ว่าเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในกรรมธรรม์ประกันภัยและสอดคล้องกับนโยบายของบริษัทฯ และสอบทานกรรมธรรม์และรายการสัถกหลังกรรมธรรม์ที่รับรู้เป็นรายได้ของบริษัทฯในรอบระยะเวลาบัญชีในช่วงก่อนและหลังวันสิ้นงวด นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลบัญชีรายได้เบี่ยประกันภัยรับที่รับรู้ตลอดรอบระยะเวลาบัญชีและสุ่มตรวจสอบรายการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้องกับรายได้ค่าเบี่ยประกันภัยรับที่ทำผ่านใบสำคัญทั่วไป

หนี้สินจากสัญญาประกันภัย - สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย

หนี้สินจากสัญญาประกันภัย - สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายเป็นบัญชีที่มีความสำคัญในงบการเงิน โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯมีสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายจำนวน 1,000 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 27 ของหนี้สินรวม) บัญชีค่าสำรองสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายจะรวมทั้งในส่วนของความเสียหายที่เกิดขึ้นและได้รับรายงานแล้วและความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน ซึ่งการประมาณการดังกล่าวคำนวณขึ้นโดยฝ่ายบริหารของบริษัทฯตามวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย ข้อสมมติหลักที่ใช้ในการคำนวณอ้างอิงจากข้อมูลในอดีตและต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในการประมาณการอย่างสูง ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญกับการตรวจสอบความเพียงพอของสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย นอกจากนี้ สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายดังกล่าวยังเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับสำรองสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างรับส่วนที่เรียกคืนจากบริษัทประกันภัยต่อ ซึ่งจำนวนดังกล่าวคำนวณขึ้นโดยฝ่ายบริหารของบริษัทฯตามวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย เช่นเดียวกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯมีสำรองสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างรับส่วนที่เรียกคืนจากบริษัทประกันภัยต่อจำนวน 116 ล้านบาท

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและประเมินระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับการรับเรื่องค่าสินไหมทดแทน การจัดการค่าสินไหมทดแทน การตั้งประมาณการสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายและการรับประกันภัยต่อ โดยการสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับเกณฑ์และข้อสมมติที่ใช้ในการประมาณการ โดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัย ข้าพเจ้าได้สุ่มทดสอบข้อมูลที่นักคณิตศาสตร์ใช้ในการคำนวณ สุ่มตัวอย่างเพิ่มสินไหมรายใหญ่ วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลความถี่ของการเกิดความเสียหายและขนาดของความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อครั้ง นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้สอบทานรายงานประมาณการค่าสินไหมทดแทนที่จัดทำโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยว่าสอดคล้องกับประมาณการค่าสินไหมทดแทนที่ตั้งไว้ในบัญชี ประเมินข้อสมมติ วิธีการที่ใช้ในการคำนวณและเปรียบเทียบกับข้อสมมติที่ใช้ในปีก่อน นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้สอบทานการตั้งประมาณการสำรองสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างรับส่วนที่เรียกคืนจากบริษัทประกันภัยต่อด้วย

คำฟ้องนี้สงสัยจะสูญของเบี้ยประกันภัยค้ำรับ สำรองสินไหมทดแทนส่วนที่เรียกคืนจากบริษัทประกันภัยต่อ ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อและค่าสินไหมค้ำรับจากคู่กรณี

คำฟ้องนี้สงสัยจะสูญของเบี้ยประกันภัยค้ำรับ สำรองสินไหมทดแทนส่วนที่เรียกคืนจากบริษัทประกันภัยต่อ
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อและค่าสินไหมค้ำรับจากคู่กรณี ประมวลการตามผลขาดทุนโดยประมวลที่อาจ
เกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ โดยพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงิน อายุหนี้คงค้างและสถานะปัจจุบัน
ของลูกหนี้คงค้าง ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจอย่างสูงในการพิจารณาและบันทึกประมวลการผล
ขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้มีปัญหาในการชำระหนี้ นอกจากนี้ การประมวลคำฟ้องนี้สงสัยจะสูญ
ดังกล่าวถือว่ามิใช่สำคัญ เนื่องจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯมียอดคงค้างของเบี้ยประกันภัยค้ำรับ
สำรองสินไหมทดแทนส่วนที่เรียกคืนจากบริษัทประกันภัยต่อ ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อและค่าสินไหม
ค้ำรับจากคู่กรณีรวมเป็นจำนวน 740 ล้านบาท (รวมคิดเป็นร้อยละ 15 ของยอดสินทรัพย์รวม) และมีคำฟ้องนี้
สงสัยจะสูญจำนวน 30 ล้านบาท ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญกับการตรวจสอบความเพียงพอของคำฟ้องนี้
สงสัยจะสูญ

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและทำความเข้าใจระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวกับการติดตามหนี้ การคำนวณคำฟ้องนี้สงสัย
จะสูญและการบันทึกรายการบัญชี โดยการสอบถามผู้รับผิดชอบ ทำความเข้าใจและประเมินข้อมูลและวิธีการที่
บริษัทฯใช้ในการคำนวณคำฟ้องนี้สงสัยจะสูญ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้สุ่มทดสอบการคำนวณอายุหนี้คงค้างและ
การคำนวณคำฟ้องนี้สงสัยจะสูญ

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่อยู่ในรายงานประจำปีของบริษัทฯ (แต่ไม่รวมถึง
งบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น) ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้ข้าพเจ้าภายหลังวันที่
ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต้องการเงิน ไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้
ความเชื่อมั่นในรูปแบบใดๆต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้น
มีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏ
ว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของบริษัทฯตามที่กล่าวข้างต้น และหากสรุปได้ว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อ
ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบเพื่อให้มีการ
ดำเนินการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้ โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของบริษัทฯ ในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกบริษัทฯ หรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัทฯ

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของบริษัทฯ
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชี และการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ ว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของบริษัทฯ ในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้บริษัทฯ ต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงิน โดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแลเกี่ยวกับขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในซึ่งข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแลแล้วข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามิใช่ผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้คือ นางสาวสมใจ คุณปสุต

สมใจ คุณปสุต

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4499

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

กรุงเทพฯ: 27 กุมภาพันธ์ 2560

บริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

		(หน่วย: บาท)		
หมายเหตุ	31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2558	1 มกราคม 2558	
		(ปรับปรุงใหม่)		
สินทรัพย์				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6	228,894,842	326,834,483	143,697,595
เบี้ยประกันภัยค้างรับ	7	373,438,176	426,054,185	339,406,695
รายได้จากการลงทุนค้างรับ		6,811,253	7,840,025	19,954,062
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	8	514,900,410	418,191,706	405,314,068
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	9	19,112,519	65,857,349	38,076,641
สินทรัพย์ลงทุน				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	10	2,701,321,914	2,506,557,325	2,455,130,182
เงินให้กู้ยืม	11	7,380,528	7,996,179	10,970,820
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	12	288,055,820	277,547,361	241,402,337
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - โปรแกรมคอมพิวเตอร์	13	7,381,302	8,772,340	9,181,275
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	14	80,927,799	73,276,287	47,695,847
สินทรัพย์อื่น	15	625,462,585	471,017,076	619,018,248
รวมสินทรัพย์		4,853,687,148	4,589,944,316	4,329,847,770

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2558 (ปรับปรุงใหม่)	1 มกราคม 2558	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น				
หนี้สิน				
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	16	2,576,140,340	2,481,710,488	2,305,212,168
เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	17	480,104,794	358,657,203	353,761,808
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		178,364	-	4,050,996
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	18	75,194,822	77,089,053	74,893,944
หนี้สินอื่น	19	617,492,072	577,715,588	490,626,595
รวมหนี้สิน		3,749,110,392	3,495,172,332	3,228,545,511
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน	20			
หุ้นสามัญ 303,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท				
(31 ธันวาคม 2558: หุ้นสามัญ 303,000,000 หุ้น				
มูลค่าหุ้นละ 1 บาท และ 1 มกราคม 2558:				
หุ้นสามัญ 151,500,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท)				
		303,000,000	303,000,000	151,500,000
ทุนที่ออกและชำระแล้ว				
หุ้นสามัญ 303,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท				
(31 ธันวาคม 2558: หุ้นสามัญ 303,000,000 หุ้น				
มูลค่าหุ้นละ 1 บาท และ 1 มกราคม 2558:				
หุ้นสามัญ 151,500,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท)				
		303,000,000	303,000,000	151,500,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ		163,800,007	163,800,007	163,800,007
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว - สรรองตามกฎหมาย	21	30,300,000	30,300,000	20,000,000
ยังไม่ได้จัดสรร		514,867,659	498,198,502	651,497,298
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น				
ส่วนเกินทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	10.3	92,609,090	99,473,475	114,504,954
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		1,104,576,756	1,094,771,984	1,101,302,259
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		4,853,687,148	4,589,944,316	4,329,847,770
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้				

กรรมการ

บริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

	(หน่วย: บาท)	
หมายเหตุ	2559	2558 (ปรับปรุงใหม่)
กำไรหรือขาดทุน:		
รายได้		
เบี้ยประกันภัยรับ	3,229,683,365	3,125,705,031
หัก: เบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ	(843,531,608)	(701,753,327)
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	2,386,151,757	2,423,951,704
บวก (หัก): สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ (เพิ่ม) ลดจากปีก่อน	75,924,536	(116,478,457)
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิจากการประกันภัยต่อ	2,462,076,293	2,307,473,247
รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	243,288,457	220,409,549
รายได้จากการลงทุน	59,020,862	77,153,756
กำไรจากเงินลงทุน	51,711,660	26,242,447
กำไร (ขาดทุน) จากการปรับมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุน	10,488,732	(17,951,385)
รายได้อื่น	20,550,308	13,714,966
รวมรายได้	2,847,136,312	2,627,042,580
ค่าใช้จ่าย		
ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน	1,987,110,058	1,881,771,688
หัก: ค่าสินไหมทดแทนรับคืนจากการประกันภัยต่อ	(327,605,666)	(366,617,605)
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	546,869,893	545,507,888
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	239,459,816	211,133,162
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	22 375,911,189	333,822,898
รวมค่าใช้จ่าย	2,821,745,290	2,605,618,031
กำไรก่อนภาษีเงินได้	25,391,022	21,424,549
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	14 (293,972)	899,327
กำไรสำหรับปี	25,097,050	22,323,876

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

		(หน่วย: บาท)	
	หมายเหตุ	2559	2558
			(ปรับปรุงใหม่)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:			
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง			
ผลขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย		(8,580,481)	(18,789,349)
บวก: ผลกระทบของภาษีเงินได้	14.2	1,716,096	3,757,870
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง			
- สุทธิจากภาษี (ขาดทุน)		(6,864,385)	(15,031,479)
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง			
กำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		8,402,621	3,763,494
หัก: ผลกระทบของภาษีเงินได้	14.2	(1,680,524)	(752,699)
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง			
- สุทธิจากภาษีเงินได้		6,722,097	3,010,795
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษีเงินได้ (ขาดทุน)		(142,288)	(12,020,684)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		24,954,762	10,303,192
กำไรต่อหุ้น	25		
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน		0.08	0.07

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

(หน่วย: บาท)

	2559	2558
		(ปรับปรุงใหม่)
กระแสเงินสดได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมดำเนินงาน		
เบี้ยประกันภัยรับจากการรับประกันภัยโดยตรง	3,310,865,363	3,074,914,083
เงินจ่ายเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ	(148,386,420)	(184,681,247)
ดอกเบี้ยรับ	19,815,393	46,123,060
เงินปันผลรับ	40,295,722	43,186,033
รายได้จากการลงทุนอื่น	3,073,690	4,063,180
รายได้อื่น	16,128,948	7,480,355
ค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยโดยตรง	(1,710,347,426)	(1,602,361,124)
ค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยโดยตรง	(29,621,573)	(27,841,120)
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจากการรับประกันภัยโดยตรง	(561,194,217)	(532,429,845)
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	(145,081,874)	(117,012,414)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	(609,349,485)	(481,575,024)
ภาษีเงินได้	(7,288,650)	(25,784,603)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	(381,434,145)	(705,663,333)
เงินให้กู้ยืม	1,245,658	2,974,641
เงินฝากสถาบันการเงิน	150,672,286	757,651,884
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมดำเนินงาน	(50,606,730)	259,044,526
กระแสเงินสดได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมลงทุน		
ซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(32,258,425)	(59,937,551)
ขายอุปกรณ์	75,504	863,380
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(32,182,921)	(59,074,171)
กระแสเงินสดได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินปันผลจ่าย	(15,149,990)	(16,833,467)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(15,149,990)	(16,833,467)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(97,939,641)	183,136,888
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	326,834,483	143,697,595
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	228,894,842	326,834,483

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	ทุนเรือนหุ้นที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	กำไรสะสม		องค์ประกอบอื่น	รวม
			จัดสรรแล้ว -		ของส่วนของผู้ถือหุ้น -	
			สำรองตามกฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร	ส่วนเกินทุน จากการวัดมูลค่า เงินลงทุนซื้อขาย	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	151,500,000	163,800,007	20,000,000	651,497,298	114,504,954	1,101,302,259
กำไรสำหรับปี	-	-	-	22,323,876	-	22,323,876
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี (ขาดทุน)	-	-	-	3,010,795	(15,031,479)	(12,020,684)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี (ขาดทุน)	-	-	-	25,334,671	(15,031,479)	10,303,192
โอนกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร						
เป็นสำรองตามกฎหมาย	21	-	10,300,000	(10,300,000)	-	-
เงินปันผลจ่ายระหว่างปี	26	151,500,000	-	(168,333,467)	-	(16,833,467)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	<u>303,000,000</u>	<u>163,800,007</u>	<u>30,300,000</u>	<u>498,198,502</u>	<u>99,473,475</u>	<u>1,094,771,984</u>
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	303,000,000	163,800,007	30,300,000	498,198,502	99,473,475	1,094,771,984
กำไรสำหรับปี	-	-	-	25,097,050	-	25,097,050
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี (ขาดทุน)	-	-	-	6,722,097	(6,864,385)	(142,288)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี (ขาดทุน)	-	-	-	31,819,147	(6,864,385)	24,954,762
เงินปันผลจ่ายระหว่างปี	26	-	-	(15,149,990)	-	(15,149,990)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	<u>303,000,000</u>	<u>163,800,007</u>	<u>30,300,000</u>	<u>514,867,659</u>	<u>92,609,090</u>	<u>1,104,576,756</u>
	-	-	-	-	0	0

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

1. ข้อมูลทั่วไป

บริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ธุรกิจหลักของบริษัทฯคือการรับประกันวินาศภัย ที่อยู่ตามที่ตั้งทะเบียนของบริษัทฯอยู่ที่ เลขที่ 71 อาคารประกันภัยไทยวิวัฒน์ ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และจัดทำขึ้นตามวิธีการบัญชีเกี่ยวกับการประกันภัยในประเทศไทยและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งกำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (“คปภ.”) และเป็นไปตามรูปแบบงบการเงินที่กำหนดในประกาศ คปภ. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและระยะเวลาในการจัดทำและยื่นงบการเงินและรายงานเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัทประกันวินาศภัย พ.ศ. 2559 ลงวันที่ 4 มีนาคม 2559 ซึ่งเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป โดยรูปแบบงบการเงินดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมทำให้ต้องมีการจัดประเภทรายการบัญชีของงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จและงบกระแสเงินสดของปีก่อนที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดประเภทรายการบัญชีของปีปัจจุบัน และได้นำเสนองบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 1 มกราคม 2558 เพื่อเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะเปิดเผยเป็นอย่างอื่นในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลมาจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

ในระหว่างปี 2559 บริษัทฯได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2558) และฉบับใหม่ รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชีที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มใน หรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือ จัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการ ปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน การนำมาตรฐาน การรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบต่ออย่างเป็นทางการการเงินของบริษัทฯ ทั้งนี้ มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับบริษัทฯ มีดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง สัญญาประกันภัย

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดการรายงานทางการเงินสำหรับสัญญา ประกันภัยที่ออกโดยกิจการใดๆ (รวมถึงสัญญาประกันภัยต่อ) และสัญญาประกันภัยต่อที่กิจการถือไว้และเพื่อ จำกัดการแก้ไขวิธีการบัญชีสำหรับสัญญาประกันภัยจนกว่าโครงการระยะที่สองของมาตรฐานการรายงาน ทางการเงินเกี่ยวกับสัญญาประกันภัยจะแล้วเสร็จ ทั้งนี้ มาตรฐานการรายงานทางการเงินนี้มีข้อกำหนดให้มีการ เปิดเผยข้อมูล โดยระบุและอธิบายถึงจำนวนเงินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับสัญญาประกันภัยในงบการเงินของผู้รับ ประกันภัยและไม่อนุญาตให้มีการบันทึกสำรองค่าสินไหมทดแทนที่ยังมิได้เกิดขึ้น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลา รายงาน และกำหนดให้มีการทดสอบความเพียงพอของหนี้สินจากการประกันภัยที่รับรู้แล้วและการทดสอบการ ค่อยค่าของสินทรัพย์จากสัญญาประกันภัยต่อ และรวมถึงกำหนดให้ผู้รับประกันภัยบันทึกหนี้สินจากสัญญา ประกันภัยไว้ในงบแสดงฐานะการเงินของกิจการจนกว่าภาระหนี้สินจากสัญญาประกันภัยนั้นจะหมดลง หรือ ยกเลิก หรือสิ้นผลบังคับ และให้แสดงหนี้สินจากสัญญาประกันภัยโดยไม่มีการหักลบกับสินทรัพย์จากการ ประกันภัยต่อที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับดังกล่าวมีการยกเว้นเป็นการชั่วคราวให้ ผู้รับประกันภัยไม่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดบางประการของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น ซึ่งรวมถึงข้อกำหนดที่ให้ผู้รับประกันภัยพิจารณารอบในการเลือกนโยบายบัญชีสำหรับสัญญาประกันภัย

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้นอกจากจะกำหนดวิธีปฏิบัติสำหรับสัญญาประกันภัยแล้วยังรวมถึง การพิจารณาลักษณะของสัญญาประกันภัย และการกำหนดให้เปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนของสัญญา ประกันภัยที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในงบการเงิน ลักษณะและขอบเขตของ ความเสี่ยงที่เกิดจากสัญญาประกันภัย

การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินข้างต้นมาถือปฏิบัติเป็นครั้งแรกไม่มีผลกระทบต่ออย่าง เป็นสาระสำคัญ ต่องบการเงินของบริษัทฯ เนื่องจากฝ่ายบริหารของบริษัทฯ ได้ทบทวนการจัดประเภทของสัญญาประกันภัย (รวมถึงสัญญาประกันภัยต่อ) และสัญญาประกันภัยต่อที่บริษัทฯ ถือไว้และสรุปได้ว่าสัญญาทั้งหมดเป็น สัญญาที่เข้าเกณฑ์คำนิยามของสัญญาประกันภัยตามมาตรฐานฉบับนี้ นอกจากนี้ การบันทึกการสำรอง ค่าสินไหมทดแทน การทดสอบความเพียงพอของหนี้สินจากสัญญาประกันภัย การทดสอบการ ค่อยค่าของสินทรัพย์จากสัญญาประกันภัยต่อและการบันทึกหนี้สินจากสัญญาประกันภัยก็ไม่มีผลกระทบต่อ งบการเงินเนื่องจากบริษัทฯ ได้ถือปฏิบัติอยู่แต่เดิมแล้ว

3.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต

ในระหว่างปีปัจจุบัน สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐาน การรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2559) รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชีฉบับใหม่จำนวนหลาย ฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับ มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การ ตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้งานมาตรฐาน

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับปรับปรุงและแนวปฏิบัติทางบัญชีฉบับใหม่ จะไม่มีผลกระทบต่ออย่าง เป็นสาระสำคัญต่องบการเงินเมื่อนำมา ถือปฏิบัติ

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 การรับรู้รายได้

(ก) เบี้ยประกันภัยรับ

เบี้ยประกันภัยรับประกอบด้วย เบี้ยประกันภัยรับโดยตรงจากผู้เอาประกันภัย และเบี้ยประกันภัยต่อรับหัก ด้วยมูลค่าของกรมธรรม์ที่ยกเลิกและการส่งคืนเบี้ยประกันภัย และปรับปรุงด้วยสำรองเบี้ยประกันภัย ที่ยังไม่ถือเป็นรายได้

เบี้ยประกันภัยรับโดยตรงจากผู้เอาประกันภัยถือเป็นรายได้ตามวันที่ที่มีผลบังคับใช้ในกรมธรรม์ ประกันภัย ในกรณีที่กรมธรรม์มีอายุการคุ้มครองเกิน 1 ปี จะบันทึกเป็นรายการรับล่วงหน้า โดยทยอย รับรู้เป็นรายได้ตามอายุการให้ความคุ้มครองเป็นรายปี

เบี้ยประกันภัยต่อรับถือเป็นรายได้เมื่อบริษัทฯ ได้รับใบคำขอเอาประกันภัยต่อหรือใบแจ้งการเอา ประกันภัยต่อจากบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อ

(ข) รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ

รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจากการเอาประกันภัยต่อรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้โอนความเสี่ยงจากการประกันภัยให้บริษัทรับประกันภัยต่อแล้ว

ในกรณีที่เป็นค่าจ้างและค่าบำเหน็จจากการเอาประกันภัยต่อที่มีอายุการคุ้มครองเกิน 1 ปี จะบันทึกเป็นรายการรับล่วงหน้า โดยทยอยรับรู้เป็นรายได้ตามอายุการให้ความคุ้มครองเป็นรายปี

(ค) รายได้จากการลงทุน

ดอกเบี้ยรับและเงินปันผลรับจากเงินลงทุน

ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อบริษัทฯมีสิทธิในการรับเงินปันผล

ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ยืม

ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ยืมรับรู้เป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างจากยอดเงินต้นที่ค้างชำระ

(ง) กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุน

กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย ณ วันที่ที่เกิดรายการ

4.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

(ก) เบี้ยประกันภัยต่อจ่าย

เบี้ยประกันภัยต่อจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อได้โอนความเสี่ยงจากการประกันภัยให้บริษัทรับประกันภัยต่อแล้ว

ในกรณีที่เป็นการเอาประกันต่อที่มีอายุการคุ้มครองเกิน 1 ปี จะบันทึกเป็นรายการจ่ายล่วงหน้า โดยทยอยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามอายุการให้ความคุ้มครองเป็นรายปี

(ข) ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน

ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนประกอบด้วย ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยโดยตรงและจากการรับประกันภัยต่อ และสำหรับทั้งความเสียหายที่ได้รับรายงานแล้วและที่ยังไม่ได้รับรายงาน ซึ่งแสดงตามมูลค่าของค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องและรายการปรับปรุงค่าสินไหมของงวดปัจจุบันและงวดก่อนที่เกิดขึ้นในระหว่างปี หักด้วยมูลค่าซากและการรับคืนอื่น (ถ้ามี) และหักด้วยค่าสินไหมรับคืนจากการเอาประกันภัยต่อที่เกี่ยวข้อง

ค่าสินไหมทดแทนรับคืนจากการรับประกันภัยต่อรับรู้เมื่อได้บันทึกค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนตามเงื่อนไขในสัญญาประกันภัยต่อที่เกี่ยวข้อง

ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยโดยตรงจะรับรู้เมื่อได้รับแจ้งจากผู้เอาประกันภัยตามจำนวนที่ผู้เอาประกันภัยแจ้ง และโดยการประมาณการของฝ่ายบริหาร มูลค่าประมาณการสินไหมทดแทนสูงสุดจะไม่เกินทุนประกันของกรมธรรม์ที่เกี่ยวข้อง

ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยต่อจะรับรู้เมื่อได้รับแจ้งจากบริษัทประกันต่อตามจำนวนที่ได้รับแจ้ง

(ค) ค่าใช้จ่ายค่าจ้างและค่าบำเหน็จ

ค่าจ้างและค่าบำเหน็จถือเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงวดบัญชีที่เกิดรายการ

ในกรณีที่เป็นค่าจ้างและค่าบำเหน็จจ่ายสำหรับการรับประกันภัยที่มีอายุการคุ้มครองเกิน 1 ปี จะบันทึกจ่ายเป็นรายการจ่ายล่วงหน้า โดยทยอยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามอายุการให้ความคุ้มครองเป็นรายปี

(ง) ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น

ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น คือค่าใช้จ่ายอื่นที่เกิดจากการรับประกันภัย ทั้งค่าใช้จ่ายทางตรงและทางอ้อม และให้รวมถึงเงินสมทบต่าง ๆ โดยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง

(จ) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน คือค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่ไม่เกี่ยวกับการรับประกันภัยและการจัดการค่าสินไหมทดแทน โดยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง

4.3 การจัดประเภทสัญญาประกันภัย

บริษัทฯ จัดประเภทของสัญญาประกันภัยและสัญญาประกันภัยต่อ โดยการพิจารณาลักษณะของสัญญาประกันภัย โดยสัญญาประกันภัยคือสัญญาซึ่งผู้รับประกันภัย รับผิดชอบต่อความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยที่มีนัยสำคัญจากคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง (ผู้เอาประกันภัย) โดยตกลงจะชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัยหากเหตุการณ์ในอนาคตอันไม่แน่นอนที่ระบุไว้ (เหตุการณ์ที่เอาประกันภัย) เกิดผลกระทบต่อผู้เอาประกันภัย ในการพิจารณาว่ามีการรับผิดชอบต่อความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยที่มีนัยสำคัญหรือไม่นั้นจะพิจารณาจากจำนวนผลประโยชน์ที่จะต้องจ่ายกรณีที่มีสถานการณ์ที่รับประกันภัยเกิดขึ้นกับภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายตามสัญญาหากไม่มีสถานการณ์ที่รับประกันภัยเกิดขึ้น ซึ่งหากไม่เข้าใจอย่างชัดเจน บริษัทฯ จะจัดประเภทสัญญาประกันภัยดังกล่าวเป็นสัญญาการลงทุน ซึ่งสัญญาการลงทุนคือสัญญาที่มีรูปแบบทางกฎหมายเป็นสัญญาประกันภัยและทำให้ผู้รับประกันภัยมีความเสี่ยงทางการเงินแต่ไม่ได้ทำให้ผู้รับประกันภัยมีความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยที่สำคัญ ความเสี่ยงทางการเงิน ได้แก่ ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน หรือราคา

บริษัทฯ จัดประเภทของสัญญาโดยประเมินความสำคัญของความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยเป็นรายสัญญา ณ วันเริ่มต้นสัญญา หากสัญญาใดจัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัยแล้ว จะยังคงเป็นสัญญาประกันภัยตลอดไปจนกว่าสิทธิและภาระผูกพันทั้งหมดถูกทำให้สิ้นสุดหรือสิ้นผลบังคับ หากสัญญาใดเคยจัดประเภทเป็นสัญญาการลงทุน ณ วันเริ่มต้นสัญญา อาจจะถูกจัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัยในเวลาต่อมาได้หากพบว่าความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

4.4 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มาและไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

4.5 เบี้ยประกันภัยค้างรับและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

เบี้ยประกันภัยค้างรับจากการรับประกันภัยโดยตรงแสดงด้วยมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ บริษัทฯ บันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินไม่ได้ ซึ่งพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงิน การวิเคราะห์อายุหนี้และตามสถานะปัจจุบันของเบี้ยประกันภัยค้างรับ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตั้งเพิ่ม (ลด) บันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างปี

4.6 สิทธิประโยชน์จากการประกันภัยต่อ

สิทธิประโยชน์จากการประกันภัยต่อประกอบด้วยสำรองประกันภัยส่วนที่เรียกคืนจากการประกันภัยต่อซึ่งประมาณขึ้นโดยอ้างอิงสัญญาประกันภัยต่อที่เกี่ยวข้องของสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยการคำนวณสำรองประกันภัย และสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ที่เกิดขึ้นจากการประกันภัยต่อ

บริษัทฯ บันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับสิทธิประโยชน์จากการประกันภัยต่อเมื่อมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินไม่ได้ ประสบการณ์การเก็บเงินอายุของหนี้คงค้างและตามสถานะปัจจุบันของบริษัทประกันภัยต่อ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญตั้งเพิ่ม (ลด) บันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างปี

4.7 ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อและเจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ

- (ก) ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อประกอบด้วยจำนวนเงินค้างรับจากการประกันภัยต่อ และเงินที่วางไว้จากการรับประกันภัยต่อ

เงินค้างรับจากการประกันภัยต่อประกอบด้วยเบี้ยประกันภัยต่อค้างรับ ค่าจ้างและค่าบำเหน็จค้างรับค่าสินไหมทดแทนค้างรับ และรายการค้างรับอื่น ๆ จากบริษัทประกันภัยต่อ หักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญบริษัทฯ บันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินไม่ได้ ซึ่งพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงิน และตามสถานะปัจจุบันของเงินค้างรับจากการประกันภัยต่อ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

- (ข) เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อประกอบด้วยจำนวนเงินค้างจ่ายเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ และเงินถือไว้จากการประกันภัยต่อ

เงินค้างจ่ายเกี่ยวกับการประกันภัยต่อประกอบด้วย เบี้ยประกันภัยต่อจ่าย และรายการค้างจ่ายอื่น ๆ ให้กับบริษัทประกันภัยต่อ ยกเว้นสำรองค่าสินไหมทดแทนจากสัญญาประกันภัยต่อ

บริษัทฯ แสดงรายการประกันภัยต่อด้วยยอดสุทธิของกิจการเดียวกัน (สิทธิประโยชน์จากการประกันภัยต่อหรือเจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ) เมื่อเข้าเงื่อนไขการหักกลบทุกข้อดังต่อไปนี้

- (1) บริษัทฯมีสิทธิตามกฎหมายในการนำจำนวนที่รับรู้ไว้ในงบแสดงฐานะการเงินมาหักกลบกัน และ
- (2) บริษัทฯตั้งใจที่จะรับหรือจ่ายชำระจำนวนที่รับรู้ไว้ในงบแสดงฐานะการเงินด้วยยอดสุทธิ หรือตั้งใจที่จะรับประโยชน์จากสินทรัพย์ในเวลาเดียวกับที่จ่ายชำระหนี้สิน

4.8 เงินลงทุนในหลักทรัพย์

เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้าแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์บันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ดังกล่าวบันทึกในส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้นออกไป

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะครบกำหนดชำระในปี รวมทั้งที่จะถือจนครบกำหนดแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย บริษัทฯ ตัดบัญชีส่วนเกิน/รับรู้ส่วนต่ำกว่ามูลค่าตราสารหนี้ตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ซึ่งจำนวนที่ตัดจำหน่าย/รับรู้นี้จะแสดงเป็นรายการปรับกับดอกเบี้ยรับ

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไป ซึ่งแสดงในราคาทุนสุทธิจากค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนมูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้คำนวณโดยใช้อัตราผลตอบแทนที่ประกาศโดยสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย มูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของหน่วยลงทุน

บริษัทฯ ใช้วิธีถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน

ในกรณีที่มีการ โอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุนจากประเภทหนึ่งไปเป็นอีกประเภทหนึ่ง บริษัทฯ จะปรับมูลค่าของเงินลงทุนดังกล่าวใหม่ โดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุน ผลแตกต่างระหว่างราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนหรือแสดงเป็นองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นแล้วแต่ประเภทของเงินลงทุนที่มีการ โอนเปลี่ยน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

4.9 เงินให้กู้ยืมและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

เงินให้กู้ยืมแสดงตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ บริษัทฯ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของเงินให้กู้ยืมสำหรับผลขาดทุนที่คาดว่าจะเรียกเก็บจากลูกหนี้ไม่ได้ โดยการวิเคราะห์และประเมินฐานะของลูกหนี้จากประสบการณ์ในการพิจารณาความเสี่ยงและมูลค่าหลักประกันประกอบ

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตั้งเพิ่ม (ลด) บันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.10 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์ โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณดังนี้

อาคาร	-	20 ปี
เครื่องตกแต่ง อุปกรณ์สำนักงานและยานพาหนะ	-	3 และ 5 ปี

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน

บริษัทฯ ตัดรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ออกจากบัญชี เมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อบริษัทฯ ตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

4.11 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและค่าตัดจำหน่าย

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี) ของสินทรัพย์นั้น

บริษัทฯ ตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดอย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้น และจะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า บริษัทฯ จะทบทวนระยะเวลาการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็นอย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดคือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีอายุการให้ประโยชน์ 10 ปี

4.12 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ จะทำการประเมินการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์หรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตน หากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า บริษัทฯ รับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้ มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึง มูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า

บริษัทฯ จะรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

หากในการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่าผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่รับรู้ในงวดก่อนได้หมดไปหรือลดลง บริษัทฯ จะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้น และจะกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้ในงวดก่อนก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้กำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนภายหลังจากการรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าครั้งล่าสุด โดยมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าต้องไม่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชีที่ควรจะเป็น หากกิจการไม่เคยรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในงวดก่อนๆ บริษัทฯ จะบันทึกกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์โดยรับรู้ไปในส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

4.13 หนี้สินจากสัญญาประกันภัย

หนี้สินจากสัญญาประกันภัย ประกอบด้วยสำรองค่าสินไหมทดแทน ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายและสำรองเบี้ยประกันภัย

(ก) สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย

ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายบันทึกตามจำนวนที่จะจ่ายจริง ส่วนสำรองค่าสินไหมทดแทนจะบันทึกเมื่อได้รับการแจ้งคำเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้เอาประกันภัยตามจำนวนที่ผู้เอาประกันภัยแจ้ง และโดยการประมาณการของฝ่ายบริหาร มูลค่าประมาณการสินไหมทดแทนสูงสุดจะไม่เกินทุนประกันของกรมธรรม์ที่เกี่ยวข้อง

ประมาณการสำรองสินไหมทดแทนคำนวณโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยคำนวณจากประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนที่คาดว่าจะจ่ายให้แก่ผู้เอาประกันภัยในอนาคตสำหรับความสูญเสียที่เกิดขึ้นแล้วก่อนหรือ ณ วันที่ในรอบระยะเวลารายงาน ทั้งจากรายการความสูญเสียที่บริษัทฯ ได้รับรายงานแล้วและยังไม่ได้รับรายงาน และรวมถึงค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน และหักมูลค่าซากและการรับคืนอื่น ผลต่างของประมาณการสำรองสินไหมทดแทนที่คำนวณได้สูงกว่าค่าสินไหมทดแทนที่รับรู้ไปแล้วในบัญชี จะรับรู้เป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้มีการรายงานให้บริษัทฯ ทราบ (Incurred but not reported claims: IBNR)

(ข) สำรองเบี้ยประกันภัย

สำรองเบี้ยประกันภัยประกอบด้วย สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ และสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุด

(1) สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้

สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้คำนวณจากเบี้ยประกันภัยรับก่อนการเอาประกันภัยต่อด้วยวิธีการดังนี้

การประกันภัยขนส่งเฉพาะเที่ยว การประกันอุบัติเหตุการเดินทางที่มีระยะเวลาคุ้มครองไม่เกิน 6 เดือน	- ร้อยละร้อยของเบี้ยประกันภัยรับ ตั้งแต่วันที่กรมธรรม์ประกันภัยเริ่มมีผลคุ้มครอง
การประกันภัยอื่น	- วิถีเฉลี่ยรายวัน (วิเศษหนึ่งส่วนสามร้อยหกสิบห้า)

(2) สำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุด

สำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุด เป็นจำนวนเงินที่บริษัทฯ จัดสรรไว้เพื่อชดเชยค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตสำหรับการประกันภัยที่ยังมีผลบังคับอยู่ ซึ่งคำนวณโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยบริษัทฯ ใช้การประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระยะเวลาเอาประกันที่เหลืออยู่ โดยอ้างอิงจากข้อมูลในอดีต

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ จะเปรียบเทียบมูลค่าของสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดกับสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ หากมูลค่าของสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดสูงกว่าสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ บริษัทฯ จะรับรู้ส่วนต่างและแสดงรายการสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดในงบการเงิน

4.14 ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

(ก) ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

บริษัทฯ รับรู้ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง โบนัสและเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

(ข) ผลประโยชน์หลังออกจางานของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

บริษัทฯ และพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสม และเงินที่บริษัทฯ จ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สิทธิประโยชน์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจาก สิทธิประโยชน์ของบริษัทฯ เงินที่บริษัทฯ จ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิด รายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจางาน

บริษัทฯ มีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจางานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งบริษัทฯ ถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็น โครงการผลประโยชน์หลังออกจางานสำหรับพนักงาน

บริษัทฯ คำนวณหนี้สินตาม โครงการผลประโยชน์หลังออกจางานของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลด แต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมิน ภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial gain or loss) สำหรับ โครงการผลประโยชน์หลังออกจางานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

4.15 ประมาณการหนี้สิน

บริษัทฯ จะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้น แล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทฯ จะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดปล่อย ภาระผูกพันนั้น และบริษัทฯ สามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

4.16 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าอาคารและอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับ ผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของ สิทธิประโยชน์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สิน ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกใน งบกำไรขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สิทธิประโยชน์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอด อายุการให้ประโยชน์ของสิทธิประโยชน์ที่เช่า

สัญญาเช่าที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่า ถือเป็นสัญญาเช่า ดำเนินงาน ซึ่งจำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนตามวิธีเส้นตรง ตลอดอายุสัญญาเช่า

4.17 เงินตราต่างประเทศ

บริษัทฯ แสดงงบการเงินเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์ และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.18 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

บริษัทฯ บันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯ บันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

บริษัทฯ ระบุหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างแก่ที่บริษัทฯ จะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีนั้น

บริษัทฯ จะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน และจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ก่อนข้างแก่ที่บริษัทฯ จะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

บริษัทฯ จะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ

4.19 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ หรือถูกบริษัทฯ ควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ

นอกจากนี้ บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบุคคลที่มีสิทธิออกเสียง โดยทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อบริษัทฯ ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทฯ ที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทฯ

4.20 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่น โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า บริษัทฯ ใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ และหนี้สิน ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกัน หรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ บริษัทฯ จะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงิน แบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง

ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม

ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่ประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ จะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

5. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการทางบัญชีที่สำคัญมีดังนี้

5.1 การรับรู้และการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน

ในการพิจารณาการรับรู้หรือการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่าบริษัทฯ ได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวแล้วหรือไม่ โดยใช้ดุลยพินิจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ดีที่สุดที่รับรู้ได้ในสภาวะปัจจุบัน

5.2 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้เงินให้กู้ยืม เบี้ยประกันภัยค้ำรับ เงินค้ำรับจากการประกันภัยต่อและสินไหมค้ำรับจากคู่กรณี

ในการประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้เงินให้กู้ยืม เบี้ยประกันภัยค้ำรับ เงินค้ำรับจากการประกันภัยต่อและสินไหมค้ำรับจากคู่กรณี ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างค้างและสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น

5.3 ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์

บริษัทฯ จะตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เมื่อฝ่ายบริหารพิจารณาว่าเงินลงทุนดังกล่าวมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น การที่จะสรุปว่าเงินลงทุนมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าหรือไม่นั้นจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

5.4 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์นั้น

5.5 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและค่าตัดจำหน่าย

ในการบันทึกและวัดมูลค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ได้มา ตลอดจนการทดสอบการด้อยค่าในภายหลัง ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์ รวมทั้งการเลือกอัตราคิดลดที่เหมาะสมในการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดนั้นๆ

5.6 สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯ จะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ จะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทฯ ควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

5.7 สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ ต้องประมาณการสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายโดยแยกพิจารณาสองส่วน คือ ส่วนของค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นและบริษัทฯ ได้รับรายงานความเสียหายแล้ว และส่วนของความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่บริษัทฯ ยังไม่ได้รับรายงาน (Incurred but not reported - IBNR) ซึ่งต้องใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เป็นมาตรฐานสากลในการประมาณการ โดยข้อสมมติฐานหลักที่ใช้ในวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยดังกล่าวประกอบด้วยข้อมูลในอดีต ซึ่งได้แก่ การเปลี่ยนแปลงประมาณการค่าสินไหมทดแทน การจ่ายชำระค่าสินไหมทดแทน ค่าสินไหมทดแทนเฉลี่ย จำนวนครั้งของค่าสินไหม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การประมาณการดังกล่าวต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารซึ่งสะท้อนถึงการประมาณการอย่างดีที่สุด ในขณะที่นั้น ซึ่งเป็นการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคต ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงจึงอาจแตกต่างกับที่ได้ประมาณการไว้

5.8 สำรองความเสียหายที่ไม่สิ้นสุด

สำรองประกันภัยสำหรับความเสียหายที่ไม่สิ้นสุดคำนวณตามวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยใช้การประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องที่คาดว่าจะจ่ายชำระในระยะเวลาเอาประกันที่เหลืออยู่ ซึ่งการประมาณเงินสำรองดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร ซึ่งอ้างอิงจากข้อมูลในอดีตและประมาณการอย่างดีที่สุด ณ ขณะนั้น

5.9 ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่าง ๆ ในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราการเกษียณ และอัตราการเปลี่ยนแปลงจำนวนพนักงาน เป็นต้น

5.10 สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่า บริษัทฯ ได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

5.11 กติฟองร้อง

บริษัทฯ มีหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้วและเชื่อมั่นว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจะไม่เกินกว่าจำนวนที่ได้ประมาณการไว้แล้ว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

5.12 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่ไม่มีการซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาราคาได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยใช้เทคนิคและแบบจำลองการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงด้านเครดิต สภาพคล่อง ข้อมูลความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณอาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมและการเปิดเผยลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

6. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	(หน่วย: บาท)	
	2559	2558
เงินสด	7,160,496	2,414,209
เงินฝากธนาคารประเภทไม่กำหนดระยะเวลาจ่ายคืน	218,435,457	136,604,369
เงินฝากและบัตรเงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นกำหนดระยะเวลา	3,298,889	187,815,905
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	228,894,842	326,834,483

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.25 ถึง 0.75 ต่อปี (2558: ร้อยละ 0.75 ถึง 3.00 ต่อปี)

7. เบี้ยประกันภัยค้ำรับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ยอดคงเหลือของเบี้ยประกันภัยค้ำรับจากการรับประกันภัยโดยตรง จำแนกอายุตามเงินคืนที่ค้างชำระนับตั้งแต่วันครบกำหนดชำระตามกฎหมายว่าด้วยการเก็บเบี้ยประกันภัย แสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: บาท)	
	2559	2558
ยังไม่ถึงกำหนดรับชำระ	313,609,226	359,635,226
ค้ำรับไม่เกิน 30 วัน	32,536,083	36,430,893
ค้ำรับ 30 - 60 วัน	11,116,255	13,515,151
ค้ำรับ 60 - 90 วัน	5,116,527	5,651,687
ค้ำรับเกินกว่า 90 วัน	14,169,291	15,115,263
รวมเบี้ยประกันภัยค้ำรับ	376,547,382	430,348,220
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(3,109,206)	(4,294,035)
เบี้ยประกันภัยค้ำรับ – สุทธิ	373,438,176	426,054,185

สำหรับเบี้ยประกันภัยค้ำรับจากตัวแทนและนายหน้า บริษัทฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การติดตามหนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเก็บเบี้ยประกันภัย โดยหนี้ที่เกินกว่ากำหนดรับชำระ บริษัทฯ ได้ดำเนินการตามกฎหมายกับตัวแทนและนายหน้าเป็นกรณีไป

8. สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ

	(หน่วย: บาท)	
	2559	2558
สำรองประกันภัยส่วนที่เรียกคืนจากบริษัทประกันภัยต่อ		
สำรองสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้ำรับ	116,933,537	98,130,572
สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	397,966,873	320,061,134
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	514,900,410	418,191,706

9. ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ

	(หน่วย: บาท)	
	2559	2558
เงินค้ำรับจากการประกันภัยต่อ	19,112,519	65,857,349
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	19,112,519	65,857,349

ยอดคงเหลือของเงินค้ำรับจากการประกันภัยต่อ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 จำแนกอายุตามเงินต้นที่ค้ำชำระแสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: บาท)	
	2559	2558
ยังไม่ถึงกำหนดรับชำระ	10,246,384	51,683,565
ค้ำรับไม่เกิน 1 ปี	8,526,171	14,077,882
ค้ำรับเกินกว่า 1 - 2 ปี	339,964	95,902
เงินค้ำรับจากการประกันภัยต่อ	<u>19,112,519</u>	<u>65,857,349</u>

10. เงินลงทุนในหลักทรัพย์

10.1 จำแนกตามประเภทของเงินลงทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนในหลักทรัพย์จำแนกตามประเภทเงินลงทุนได้ดังนี้

	(หน่วย: บาท)			
	2559		2558	
	ราคาทุน/ ราคาทุนตัด จำนวน	มูลค่ายุติธรรม	ราคาทุน/ ราคาทุนตัด จำนวน	มูลค่ายุติธรรม
เงินลงทุนเพื่อค้า				
หุ้นทุน	271,693,053	254,070,659	285,052,833	256,709,565
ใบสำคัญแสดงสิทธิ	-	980,398	-	1,212,540
รวม	<u>271,693,053</u>	<u>255,051,057</u>	<u>285,052,833</u>	<u>257,922,105</u>
หัก: ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(16,641,996)	-	(27,130,728)	-
เงินลงทุนเพื่อค้า - สุทธิ	<u>255,051,057</u>	<u>255,051,057</u>	<u>257,922,105</u>	<u>257,922,105</u>
เงินลงทุนเพื่อขาย				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	10,000,000	10,394,582	10,000,000	10,340,441
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	280,141,486	284,315,549	150,093,940	155,960,001
หุ้นทุน	40,056,668	112,529,198	51,242,927	150,995,574
หน่วยลงทุน	1,521,399,310	1,560,119,497	1,511,731,205	1,530,113,899
รวม	<u>1,851,597,464</u>	<u>1,967,358,826</u>	<u>1,723,068,072</u>	<u>1,847,409,915</u>
บวก: กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	115,761,362	-	124,341,843	-
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(176,283)	(176,283)	(176,283)	(176,283)
เงินลงทุนเพื่อขาย - สุทธิ	<u>1,967,182,543</u>	<u>1,967,182,543</u>	<u>1,847,233,632</u>	<u>1,847,233,632</u>

(หน่วย: บาท)

	2559		2558	
	ราคาทุน/ ราคาทุนตัด		ราคาทุน/ ราคาทุนตัด	
	จำนวน	มูลค่ายุติธรรม	จำนวน	มูลค่ายุติธรรม
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	289,905,071		61,587,132	
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	841,000		841,000	
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบ กำหนดเกินกว่า 3 เดือน	185,462,593		336,093,806	
รวม	476,208,664		398,521,938	
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(841,000)		(841,000)	
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด - สุทธิ	475,367,664		397,680,938	
เงินลงทุนทั่วไป				
หุ้นทุน	3,720,650		3,720,650	
เงินลงทุนทั่วไป - สุทธิ	3,720,650		3,720,650	
รวมเงินลงทุนในหลักทรัพย์	2,701,321,914		2,506,557,325	

10.2 จำแนกตามระยะเวลาคงเหลือของตราสารหนี้

เงินลงทุนในตราสารหนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีระยะเวลาคงเหลือนับจากวันสิ้นปีดังนี้

(หน่วย: บาท)

	2559				
	ครบกำหนด				รวม
	เกินกำหนด	ภายใน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	
เงินลงทุนเพื่อขาย					
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ					
หุ้นรัฐวิสาหกิจ	-	-	10,000,000	-	10,000,000
ตราสารหนี้ภาคเอกชน					
หุ้นกู้	93,940	50,000,000	210,047,546	20,000,000	280,141,486
รวม	93,940	50,000,000	220,047,546	20,000,000	290,141,486
บวก: กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	-	58,792	2,793,343	1,716,510	4,568,645
รวมเงินลงทุนเพื่อขาย	93,940	50,058,792	222,840,889	21,716,510	294,710,131

(หน่วย: บาท)

	2559				รวม
	ครบกำหนด				
	เกินกำหนด	ภายใน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด					
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ					
พันธบัตรรัฐบาลไทย	-	160,346,227	94,558,844	15,000,000	269,905,071
สลากออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ	-	-	20,000,000	-	20,000,000
รวม	-	160,346,227	114,558,844	15,000,000	289,905,071
ตราสารหนี้ภาคเอกชน					
หุ้นกู้	841,000	-	-	-	841,000
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(841,000)	-	-	-	(841,000)
รวม	-	-	-	-	-
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนด					
เกินกว่า 3 เดือน					
เงินฝากธนาคารพาณิชย์	-	185,462,593	-	-	185,462,593
รวม	-	185,462,593	-	-	185,462,593
รวมเงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	-	345,808,820	114,558,844	15,000,000	475,367,664

(หน่วย: บาท)

	2558				รวม
	ครบกำหนด				
	เกินกำหนด	ภายใน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	
เงินลงทุนเพื่อขาย					
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ					
หุ้นรัฐวิสาหกิจ	-	-	10,000,000	-	10,000,000
ตราสารหนี้ภาคเอกชน					
หุ้นกู้	93,940	15,000,000	105,000,000	30,000,000	150,093,940
รวม	93,940	15,000,000	115,000,000	30,000,000	160,093,940
บวก: กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	-	219,536	3,237,220	2,749,746	6,206,502
รวมเงินลงทุนเพื่อขาย	93,940	15,219,536	118,237,220	32,749,746	166,300,442
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด					
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ					
พันธบัตรรัฐบาลไทย	100,000	1,011,767	20,331,540	15,143,825	36,587,132
สลากออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ	-	25,000,000	-	-	25,000,000
รวม	100,000	26,011,767	20,331,540	15,143,825	61,587,132
ตราสารหนี้ภาคเอกชน					
หุ้นกู้	841,000	-	-	-	841,000
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(841,000)	-	-	-	(841,000)
รวม	-	-	-	-	-
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนด					
เกินกว่า 3 เดือน					
เงินฝากธนาคารพาณิชย์	-	336,009,688	84,118	-	336,093,806
รวม	-	336,009,688	84,118	-	336,093,806
รวมเงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	100,000	362,021,455	20,415,658	15,143,825	397,680,938

10.3 องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น - ส่วนเกินทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย

(หน่วย: บาท)

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2559	2558
ยอดคงเหลือต้นปี	99,473,475	143,131,192
เปลี่ยนแปลงระหว่างปี		
กำไร (ขาดทุน) จากการตีมูลค่าเงินลงทุนระหว่างปี	53,864,900	(12,390,190)
กำไรจากการขายระหว่างปีที่รับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	(37,577,013)	(6,399,159)
ยอดคงเหลือปลายปี	115,761,362	124,341,843
หัก: ภาษีเงินได้	(23,152,272)	(24,868,368)
ยอดคงเหลือปลายปี - สุทธิจากภาษีเงินได้	92,609,090	99,473,475

10.4 เงินลงทุนที่ติดภาระผูกพัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทฯ ได้วางหลักทรัพย์บางส่วนไว้เป็นหลักประกัน ดังนี้

(หน่วย: บาท)

	2559	2558
พันธบัตรวางเป็นหลักประกันในการยื่นประกันกรณี		
ผู้อุปประกันที่เป็นผู้ขับจีรยนต์ตกเป็นผู้ต้องหา	1,560,097	1,321,713
เงินฝากธนาคารที่ใช้เป็นหลักประกัน		
เงินเบิกเกินบัญชี	3,000,000	3,000,000
หนังสือค้ำประกันซึ่งออกโดยธนาคาร	10,853,382	11,589,247
รวม	15,413,479	15,910,960

นอกจากนั้น บริษัทฯ ได้วางหลักทรัพย์บางส่วนไว้กับนายทะเบียนตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 28

11. เงินให้กู้ยืม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 เงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยค้างรับทั้งจำนวนเป็นเงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน ตาม โครงการสวัสดิการ สามารถแยกเงินต้นและดอกเบี้ยค้างรับตามอายุหนี้ ได้ดังนี้

(หน่วย: บาท)

ระยะเวลาค้างชำระ	2559						
	ทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน		อื่น ๆ		รวม		
	เงินต้น	ดอกเบี้ย	เงินต้น	ดอกเบี้ย	เงินต้น	ดอกเบี้ย	รวม
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	4,796,596	-	2,583,932	-	7,380,528	-	7,380,528
เกินกว่ากำหนดชำระ							
มากกว่า 12 เดือน	2,571,084	1,015,446	-	-	2,571,084	1,015,446	3,586,530
รวม	7,367,680	1,015,446	2,583,932	-	9,951,612	1,015,446	10,967,058
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัย							
จะสูญ	(2,571,084)	(1,015,446)	-	-	(2,571,084)	(1,015,446)	(3,586,530)
เงินให้กู้ยืมสุทธิ	4,796,596	-	2,583,932	-	7,380,528	-	7,380,528

(หน่วย: บาท)

ระยะเวลาค้างชำระ	2558						
	ทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน		อื่น ๆ		รวม		
	เงินต้น	ดอกเบี้ย	เงินต้น	ดอกเบี้ย	เงินต้น	ดอกเบี้ย	รวม
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	5,728,141	-	2,268,038	-	7,996,179	-	7,996,179
เกินกว่ากำหนดชำระ							
มากกว่า 12 เดือน	3,201,091	1,137,894	-	-	3,201,091	1,137,894	4,338,985
รวม	8,929,232	1,137,894	2,268,038	-	11,197,270	1,137,894	12,335,164
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัย							
จะสูญ	(3,201,091)	(1,137,894)	-	-	(3,201,091)	(1,137,894)	(4,338,985)
เงินให้กู้ยืมสุทธิ	5,728,141	-	2,268,038	-	7,996,179	-	7,996,179

ทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันเงินให้กู้ยืมนั้นส่วนใหญ่ประกอบด้วยที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง มูลค่าตาม สัญญาจำนองของทรัพย์สินได้นำมาใช้ในการพิจารณาค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

เงินให้กู้ยืมแก่พนักงานมีการกำหนดหลักเกณฑ์การขอกู้ยืม การจ่ายชำระและการคิดดอกเบี้ย โดยบริษัทฯ คิด ดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5.5 ต่อปี และหากกู้ต่อเนื่องครั้งที่ 1 คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 8.5 ต่อปี กู้ต่อเนื่อง ครั้งต่อไปเพิ่มอีกร้อยละ 2.0 ต่อปี และมีการกำหนดวงเงินกู้ยืมของแต่ละโครงการดังนี้

โครงการ	หลักประกัน	วงเงิน
เงินกู้กรณีจำเป็นทั่วไป	บุคคล	- ไม่เกิน 4 เท่าของเงินเดือนสูงสุดไม่เกิน 50,000 บาท
เงินกู้เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย	ที่ดินและ/หรือ สิ่งปลูกสร้าง	- ไม่เกิน 40 เท่าของเงินเดือนสูงสุดไม่เกิน 2 ล้านบาท และไม่ ร้อยละ 70 ของราคาประเมินที่ดินเปล่า - ไม่เกิน 40 เท่าของเงินเดือนสูงสุดไม่เกิน 2 ล้านบาท และไม่ ร้อยละ 85 ของราคาประเมินที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง
เงินกู้ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย	บุคคลและ/หรือ หลักทรัพย์	- ไม่เกิน 40 เท่าของเงินเดือนสูงสุดไม่เกิน 2 ล้านบาท และไม่ ร้อยละ 85 ของราคาประเมินที่อยู่อาศัย

12. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

	ที่ดิน	อาคาร	เครื่องตกแต่ง	อุปกรณ์สำนักงาน	ยานพาหนะ	รวม
(หน่วย: บาท)						
ราคาทุน						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	162,665,780	181,207,786	100,048,270	102,786,517	84,577,555	631,285,908
ซื้อเพิ่ม	22,712,000	16,318,000	1,982,543	7,917,905	11,007,103	59,937,551
จำหน่าย	-	-	(7,134,359)	(3,955,344)	(15,913,518)	(27,003,221)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	185,377,780	197,525,786	94,896,454	106,749,078	79,671,140	664,220,238
ซื้อเพิ่ม	6,265,500	4,534,500	7,102,230	5,641,195	8,715,000	32,258,425
จำหน่าย	-	-	(5,979,612)	(9,381,073)	(10,055,000)	(25,415,685)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	191,643,280	202,060,286	96,019,072	103,009,200	78,331,140	671,062,978
ค่าเสื่อมราคาสะสม						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	-	145,130,074	90,558,615	90,435,708	63,759,174	389,883,571
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	3,126,486	3,280,812	7,568,617	8,953,231	22,929,146
ค่าเสื่อมราคาสะสมสำหรับ ส่วนที่จำหน่าย	-	-	(7,073,384)	(3,984,745)	(15,081,711)	(26,139,840)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	-	148,256,560	86,766,043	94,019,580	57,630,694	386,672,877
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	3,429,666	2,998,322	6,445,688	8,800,786	21,674,462
ค่าเสื่อมราคาสะสมสำหรับ ส่วนที่จำหน่าย	-	-	(5,918,969)	(9,366,217)	(10,054,995)	(25,340,181)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	-	151,686,226	83,845,396	91,099,051	56,376,485	383,007,158
มูลค่าสุทธิตามบัญชี						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	185,377,780	49,269,226	8,130,411	12,729,498	22,040,446	277,547,361
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	191,643,280	50,374,060	12,173,676	11,910,149	21,954,655	288,055,820
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี						
2558						22,929,146
2559						21,674,462

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯมีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวนเงินประมาณ 290.2 ล้านบาท (2558: 319.0 ล้านบาท)

13. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - โปรแกรมคอมพิวเตอร์

	(หน่วย: บาท)
	โปรแกรมคอมพิวเตอร์
ราคาทุน	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	42,781,943
ซื้อเพิ่ม	1,422,100
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	44,204,043
ซื้อเพิ่ม	340,001
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	44,544,044
ค่าตัดจำหน่ายสะสม	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	33,600,668
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	1,831,035
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	35,431,703
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	1,731,039
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	37,162,742
มูลค่าสุทธิตามบัญชี	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	8,772,340
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	7,381,302
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	
2558	1,831,035
2559	1,731,039

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ มีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ซึ่งตัดจำหน่ายหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวนเงินประมาณ 27.3 ล้านบาท (2558: 27.3 ล้านบาท) นอกจากนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 โปรแกรมคอมพิวเตอร์มีอายุการใช้งานคงเหลือเฉลี่ย 6 ปี

14. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี/ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

14.1 สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

	(หน่วย: บาท)			
	ส่วนเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์/หนี้สิน			
	ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่รับรู้เข้า			
	31 ธันวาคม		31 ธันวาคม	
	2559	2558	2559	2558
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	7,318,937	10,701,640	(3,382,703)	(797,851)
สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	44,730,820	56,891,732	(12,160,912)	12,646,560
สำรองค่าสินไหมทดแทนที่อาจเกิดขึ้น				
แต่ยังไม่ได้รายงานให้บริษัทฯทราบและ				
สำรองค่าสินไหมทดแทน	33,691,739	9,707,327	23,984,412	5,944,563
ผลขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลง				
มูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า	3,328,400	5,426,146	(2,097,746)	3,590,277
ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน	15,038,964	15,417,810	1,301,677	1,191,720
รวม	104,108,860	98,144,655		
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ผลกำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่า				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย	23,152,272	24,868,368		
ผลกำไรจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน	28,789	-	(28,789)	
รวม	23,181,061	24,868,368		
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	80,927,799	73,276,287		
รวมส่วนเปลี่ยนแปลง			7,615,939	22,575,269

14.2 ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(หน่วย: บาท)

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2559	2558
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน:		
ภาษีเงินได้นิติบุคคลที่คำนวณตามเกณฑ์	7,909,911	21,643,922
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	-	32,020
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี:		
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราวและ การกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	(7,615,939)	(22,575,269)
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	293,972	(899,327)

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: บาท)

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2559	2558
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ:		
ผลขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เพื่อขาย	(1,716,096)	(3,757,870)
ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	1,680,524	752,699

รายการกระทบยอดจำนวนเงินระหว่างค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้กับผลคูณกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 สามารถแสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: บาท)	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2559	2558
กำไรทางบัญชีก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	25,391,022	21,424,549
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	20%	20%
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้	5,078,204	4,284,910
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ของปีก่อน	-	32,020
ผลกระทบทางภาษีสุทธิของรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษี	(4,784,232)	(5,216,257)
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	293,972	(899,327)

15. สินทรัพย์อื่น

	(หน่วย: บาท)	
	2559	2558
ค่าสินไหมชั่งรับจากคู่กรณี - สุทธิ	200,624,755	205,149,839
เบี้ยประกันภัยต่อจ่ายล่วงหน้า	144,163,026	121,269,686
เงินวางไว้สำหรับโครงการประกันภัยข้ามปี	129,694,643	46,980,202
ค่านายหน้าจ่ายล่วงหน้า	54,318,385	49,038,326
ลูกหนี้จากการขายหลักทรัพย์	49,517,705	248,651
รายการเทียบเท่าเงินสดที่มีข้อจำกัดในการใช้	8,023,048	8,064,121
อื่น ๆ	39,121,023	40,266,251
รวมสินทรัพย์อื่น	625,462,585	471,017,076

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ ได้นำเงินฝากสถาบันการเงินที่มีระยะเวลาครบกำหนดภายใน 3 เดือน จำนวน 8.0 ล้านบาท (2558: 8.1 ล้านบาท) ไปวางค้ำประกันวงเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและวางเป็นหลักทรัพย์ในการยื่นประกันกรณีที่ผู้อุปประกันที่เป็นผู้รับประกันภัยรถยนต์ตกเป็นผู้ต้องหา

16. หนี้สินจากสัญญาประกันภัย

(หน่วย: บาท)

	2559		สุทธิ
	หนี้สินตามสัญญาประกันภัย	หนี้สินส่วนที่เอาประกันภัยต่อ	
สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย			
- ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นที่ได้รับรายงานแล้ว	983,445,199	107,936,976	875,508,223
- ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแต่ยังไม่ได้รับรายงาน	16,613,461	8,996,561	7,616,900
สำรองเบี้ยประกันภัย			
- สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้	1,576,081,680	397,966,873	1,178,114,807
รวม	<u>2,576,140,340</u>	<u>514,900,410</u>	<u>2,061,239,930</u>

(หน่วย: บาท)

	2558		สุทธิ
	หนี้สินตามสัญญาประกันภัย	หนี้สินส่วนที่เอาประกันภัยต่อ	
สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย			
- ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นที่ได้รับรายงานแล้ว	882,508,472	83,516,113	798,992,359
- ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแต่ยังไม่ได้รับรายงาน	25,101,539	14,614,459	10,487,080
สำรองเบี้ยประกันภัย			
- สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้	1,574,100,477	320,061,134	1,254,039,343
รวม	<u>2,481,710,488</u>	<u>418,191,706</u>	<u>2,063,518,782</u>

ในระหว่างปี 2559 และ 2558 ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญาประกันภัยต่อเพื่อเป็นการบริหารความเสี่ยงจากการรับประกันภัย ถึงแม้ว่าฝ่ายบริหารจะบริหารความเสี่ยงโดยการพิจารณาภาวะความเสียหายสุทธิจากการรับประกัน ฝ่ายบริหารยังจำเป็นต้องเปิดเผยภาวะหนี้สินตามสัญญาประกันทั้งในส่วนของความเสียหายรวมและความเสียหายสุทธิ

16.1 สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย

(หน่วย: บาท)

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2559	2558
ยอดคงเหลือต้นปี	907,610,011	842,491,575
ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหม ทดแทนที่เกิดขึ้นระหว่างปี	1,998,972,004	1,822,288,488
การเปลี่ยนแปลงประมาณการค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้น ในปีก่อน	(17,698,990)	16,638,820
การเปลี่ยนแปลงประมาณการค่าสินไหมทดแทน และข้อสมมติในการคำนวณสำรองค่าสินไหมทดแทน	29,482,462	18,201,310
ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหม ทดแทนจ่ายระหว่างปี	(1,918,306,827)	(1,792,010,182)
ยอดคงเหลือปลายปี	1,000,058,660	907,610,011

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ มีสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายที่เกิดจากสัญญา
รับประกันภัยต่อจำนวน 0.6 ล้านบาท (2558: 0.8 ล้านบาท)

16.2 สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้

(หน่วย: บาท)

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2559	2558
ยอดคงเหลือต้นปี	1,574,100,477	1,462,720,593
เบี้ยประกันภัยรับสำหรับปี	3,229,683,365	3,125,705,031
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้ในปี	(3,227,702,162)	(3,014,325,147)
ยอดคงเหลือปลายปี	1,576,081,680	1,574,100,477

16.3 ตารางพัฒนาการค่าสินไหมทดแทน

(ก) ตารางค่าสินไหมทดแทนก่อนการประกันภัยต่อ

(หน่วย: ล้านบาท)

ปีอุบัติเหตุ / ปีที่รายงาน	2554	2555	2556	2557	2558	2559	รวม
ประมาณการค่าสินไหมทดแทน :							
- ณ สิ้นปีอุบัติเหตุ	1,341	1,309	1,662	1,773	1,684	1,820	
- หนึ่งปีถัดไป	1,420	1,172	1,484	1,653	1,645		
- สองปีถัดไป	992	1,150	1,556	1,599			
- สามปีถัดไป	980	1,154	1,531				
- สี่ปีถัดไป	984	1,173					
- ห้าปีถัดไป	1,017						
ประมาณการค่าสินไหมทดแทนสมบูรณ์	1,017	1,173	1,531	1,599	1,645	1,820	8,785
ค่าสินไหมทดแทนจ่ายสะสม	978	1,155	1,509	1,584	1,587	1,217	8,030
สุทธิ	39	18	22	15	58	603	755
รายการปรับปรุงค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแต่ยังไม่ได้รับรายงาน							207
ค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนที่ไม่สามารถจัดสรรได้							38
รวมสำรองค่าสินไหมทดแทนก่อนการประกันภัยต่อ							1,000

(ข) ตารางค่าสินไหมทดแทนสุทธิ

(หน่วย: ล้านบาท)

ปีอุบัติเหตุ / ปีที่รายงาน	2554	2555	2556	2557	2558	2559	รวม
ประมาณการค่าสินไหมทดแทน :							
- ณ สิ้นปีอุบัติเหตุ	1,017	1,080	1,317	1,403	1,346	1,494	
- หนึ่งปีถัดไป	1,036	993	1,173	1,321	1,314		
- สองปีถัดไป	937	967	1,239	1,287			
- สามปีถัดไป	925	972	1,213				
- สี่ปีถัดไป	930	991					
- ห้าปีถัดไป	963						
ประมาณการค่าสินไหมทดแทนสมบูรณ์	963	991	1,213	1,287	1,314	1,494	7,262
ค่าสินไหมทดแทนจ่ายสะสม	926	974	1,193	1,277	1,280	983	6,633
สุทธิ	37	17	20	10	34	511	629
รายการปรับปรุงค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแต่ยังไม่ได้รับรายงาน							216
ค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนที่ไม่สามารถจัดสรรได้							38
รวมสำรองค่าสินไหมทดแทนหลังการประกันภัยต่อ							883

16.4 หลักเกณฑ์และข้อสมมติ

วิธีการและข้อสมมติที่บริษัทฯ ใช้สำหรับการประเมินหนี้สินจากสัญญาประกันภัยทั้งก่อนและหลังการประกันภัยต่อ เป็นดังนี้

1) วิธีการประมาณค่าประมาณการที่ดีที่สุดของหนี้สินค่าสินไหมทดแทน

ธุรกิจรับตรง

ในการประเมินค่าประมาณการที่ดีที่สุดของหนี้สินค่าสินไหมทดแทนของบริษัทฯ จะใช้ปัจจัยการพัฒนาการสินไหมทดแทน โดยในการประเมินบริษัทฯ ได้ใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์ 3 วิธีดังนี้

- (i) วิธีบันไดลูกโซ่ (Chain Ladder method, CL) สำหรับข้อมูลสินไหมทดแทนจ่ายและสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้น
- (ii) วิธีเบอร์นฮุตเตอร์ เฟอ์กูสัน (Bornhuetter-Ferguson method, BF) สำหรับข้อมูลสินไหมทดแทนจ่ายและสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้น
- (iii) วิธีค่าคาดหวังอัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน (Expected Loss Ratio, ELR)

ในการประเมินค่าประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทน บริษัทฯ เลือกใช้วิธีบันไดลูกโซ่ของค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นเป็นหลัก สำหรับวิธี BF และ ELR จะเลือกใช้ในกรณีที่มีความเหมาะสมตามข้อมูล

ข้อมูลเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนได้แสดงสุทธิจากค่าซาก ค่าสวมสิทธิ์ การประกันภัยต่อแบบสัดส่วน แต่รวมการประกันภัยต่อแบบไม่เป็นสัดส่วน ดังนั้น ในการประมาณค่าที่ดีที่สุด บริษัทฯ ได้หักหนี้สินค้างจ่ายค่าสินไหมเรียกคืนของ XOL ที่ได้รับจากค่าประมาณการสินไหมสุทธิสมบูรณ์ของบริษัทฯ

ธุรกิจการรับประกันภัยต่อตามสัญญา

บริษัทฯ ได้ใช้วิธีการพื้นฐานในการประเมินเงินสำรอง IBNR สำหรับธุรกิจการรับประกันภัยต่อตามสัญญา วิธีการนี้มีสมมติฐานว่าสัดส่วนของเงินสำรอง IBNR สำหรับธุรกิจการรับประกันภัยต่อตามสัญญามีลักษณะคล้ายกัน (ร้อยละของเงินสำรองค้างจ่าย) กับธุรกิจการรับประกันภัยโดยตรงและการประกันภัยต่อเฉพาะราย

2) ข้อสมมติในเรื่องค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

ในการประเมินหนี้สินของการประกันภัยนั้น ได้มีการตั้งสมมติฐานสำหรับค่าใช้จ่ายประเภท ดังนี้

2.1 ค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมที่จัดสรรได้ (Allocated Loss Adjustment Expenses - ALAE)

เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมทดแทนที่จัดสรรได้ไม่ถูกรวมอยู่ในตารางสินไหมทดแทนรูปสามเหลี่ยม ดังนั้น บริษัทฯจึงแยกประเมินค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมทดแทนด้วยวิธีสัดส่วนระหว่างค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมทดแทน และสินไหมทดแทนรวมจ่ายเพื่อจำลองตารางรูปสามเหลี่ยมของค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมทดแทนและคำนวณค่าสัมบูรณ์ของค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมทดแทน

2.2 ค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมทดแทนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ (Unallocated Loss Adjustment Expenses - ULAE)

ในการกำหนดค่าสำหรับ ULAE ในอนาคต (หรือมีค่าเท่ากับค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมทดแทน - Claim Handling Expense - CHE) บริษัทฯใช้สมมติฐานจากการประมาณโดยใช้วิธี Kattel ซึ่ง ULAE Ratio ที่บริษัทฯเลือกใช้จะถูกแยกพิจารณาระหว่างการประกันภัยรถยนต์และการประกันภัยที่ไม่ใช่รถยนต์

ในการประเมินค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมทดแทนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ดังกล่าว สินไหมค้างจ่ายรวม (Gross Outstanding Liabilities) จะไม่รวมค่าสินไหมทดแทนจากเหตุการณ์น้ำท่วมครั้งใหญ่ สำหรับหนี้สินเบี่ยประกันภัย อัตราส่วน ULAE ถูกนำมาประยุกต์ใช้กับความเสี่ยงที่ยังไม่สิ้นสุดรวม (Gross URR) เพื่อให้ได้ค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมสำหรับการนำไปคำนวณหนี้สินเบี่ยประกันภัย

2.3 ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการกรมธรรม์ประกันภัยจนกระทั่งสิ้นสุดสัญญา

ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการกรมธรรม์คำนวณโดยการคำนวณหาสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการกรมธรรม์ที่เกิดขึ้นในอดีตกับเบี่ยประกันภัยที่ถือป็นรายได้สำหรับแต่ละปี แล้วนำสัดส่วนดังกล่าวมาคูณกับเบี่ยประกันภัยที่ยังไม่ถือป็นรายได้รวม (Gross UPR) ณ วันสิ้นงวด

2.4 ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัยต่อ

ประมาณการค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัยต่อจะคำนวณจากอัตราส่วนของเบี่ยประกันภัยความเสียหายส่วนเกิน (Excess of Loss Reinsurance - XOL) ต่อเบี่ยประกันภัยรับสุทธิแล้วนำสัดส่วนดังกล่าวมาคูณกับเบี่ยประกันภัยที่ยังไม่ถือป็นรายได้สุทธิ

17. เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ

	(หน่วย: บาท)	
	2559	2558
เงินถือไว้จากการประกันภัยต่อ	376,343,664	290,400,647
เงินค้างจ่ายเกี่ยวกับการประกันภัยต่ออื่น	103,761,130	68,256,556
รวมเจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	<u>480,104,794</u>	<u>358,657,203</u>

18. ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

การเปลี่ยนแปลงของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานหลังออกจากงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 แสดงดังนี้

	(หน่วย: บาท)	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2559	2558
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ต้นปี	77,089,053	74,893,944
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน		
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	5,527,129	5,467,315
ต้นทุนดอกเบี้ย	2,389,761	2,621,288
รวมส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน	7,916,890	8,088,603
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		
กำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงด้านประชากรศาสตร์	(309,261)	-
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	(6,066,901)	(843,296)
ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์	(2,026,459)	(2,920,198)
รวมส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(8,402,621)	(3,763,494)
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(1,408,500)	(2,130,000)
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ปลายปี	<u>75,194,822</u>	<u>77,089,053</u>

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานที่รวมอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 แสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: บาท)	
	2559	2558
ค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน	3,458,921	3,594,536
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	2,118,564	2,453,439
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	2,339,405	2,040,628
รวมค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน	7,916,890	8,088,603

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของบริษัทฯ ประมาณ 14.1 ปี และบริษัทฯ คาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้า เป็นจำนวนประมาณ 0.2 ล้านบาท (2558: 14.8 ปี และ 1.4 ล้านบาท ตามลำดับ)

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันประเมินสรุปได้ดังนี้

	2559	2558
	(ร้อยละต่อปี)	(ร้อยละต่อปี)
อัตราคิดลด	3.4	3.1
อัตราการขึ้นเงินเดือน	5.0	5.5
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน (ขึ้นกับช่วงอายุ)	0.0 - 12.0	0.0 - 12.0

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 สรุปได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	อัตราเพิ่มขึ้น	อัตราลดลง
	ร้อยละ 0.5 ต่อปี	ร้อยละ 0.5 ต่อปี
อัตราคิดลด	หนี้สินลดลง 3.3	หนี้สินเพิ่มขึ้น 3.6
อัตราการขึ้นเงินเดือน	หนี้สินเพิ่มขึ้น 3.7	หนี้สินลดลง 3.4
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน	หนี้สินลดลง 0.7	หนี้สินเพิ่มขึ้น 0.7

19. หนี้สินอื่น

	(หน่วย: บาท)	
	2559	2558
เบี่ยประกันภัยรับล่วงหน้า	286,207,495	258,371,694
ค่าบำเหน็จค้างจ่าย	82,497,015	91,627,452
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานค้างจ่าย	52,788,086	35,911,998
เจ้าหนี้จากการซื้อหลักทรัพย์	11,322,460	-
ค่านายหน้ารับล่วงหน้า	65,891,436	52,645,980
เจ้าหนี้อื่น	36,888,846	61,201,298
อื่น ๆ	81,896,734	77,957,166
รวมหนี้สินอื่น	617,492,072	577,715,588

20. ทุนจดทะเบียน

เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2558 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทฯ จาก 151.5 ล้านบาท เป็นจำนวน 303.0 ล้านบาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่จำนวน 151.5 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 1.0 บาท เพื่อรองรับการจ่ายหุ้นปันผล ซึ่งบริษัทฯ ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2558

21. สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯ ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

ในระหว่างปี 2558 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ได้อนุมัติจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2557 จำนวน 10.3 ล้านบาท ไปเป็นเงินสำรองตามกฎหมาย

22. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

	(หน่วย: บาท)	
	2559	2558
ค่าใช้จ่ายพนักงานที่ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายการรับ		
ประกันภัยและการจัดการค่าสินไหมทดแทน	84,537,226	81,394,514
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์ที่		
ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายการรับประกันภัย	76,030,450	81,336,626
ค่าภาษีอากร	1,494,373	1,820,134
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ (โอนกลับ)	(4,393,483)	1,286,202
ค่าบริการอื่น	136,809,469	96,076,306
ค่าโฆษณาและค่าส่งเสริมการขาย	49,492,654	37,011,853
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น	31,940,500	34,897,263
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	<u>375,911,189</u>	<u>333,822,898</u>

23. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการค่าใช้จ่ายแบ่งตามลักษณะประกอบด้วยรายการค่าใช้จ่ายที่สำคัญดังนี้

	(หน่วย: บาท)	
	2559	2558
ค่าสินไหมทดแทน	1,534,843,927	1,393,163,060
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	546,869,893	545,507,888
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	298,321,802	291,576,627
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	145,130,705	117,562,072
ค่าบริการอื่น	136,809,469	96,076,306
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์	76,030,450	81,336,626
ค่าโฆษณาและค่าส่งเสริมการขาย	49,492,654	37,011,853
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น	31,940,500	34,897,263
อื่นๆ	2,305,890	8,486,336
รวมค่าใช้จ่าย	<u>2,821,745,290</u>	<u>2,605,618,031</u>

24. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ และพนักงานของบริษัทฯ ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 5 และเงินที่บริษัทฯ จ่ายสมทบให้ในอัตราร้อยละ 7.5 ของเงินเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยผู้จัดการกองทุนที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง ในระหว่างปี 2559 บริษัทฯ รับรู้เงินสมทบดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 11.4 ล้านบาท (2558: 11.1 ล้านบาท)

25. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปี (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี โดยได้ปรับจำนวนหุ้นสามัญตามสัดส่วนที่เปลี่ยนแปลงไปของจำนวนหุ้นสามัญที่เกิดจากการออกหุ้นปันผล โดยถือเสมือนว่าการออกหุ้นปันผลได้เกิดขึ้นตั้งแต่วันเริ่มต้นของงวดแรกที่เสนอรายงาน

26. เงินปันผลจ่าย

เงินปันผลจ่ายที่ประกาศจ่ายในระหว่างปี 2559 และ 2558 ประกอบด้วย

	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น (บาท)
เงินปันผลประจำปี 2558 (จ่ายปันผลเป็นเงินสด)	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2559	15.15	0.05
เงินปันผลประจำปี 2557 (จ่ายปันผลเป็นเงินสดหุ้นละ 0.11 บาท และจ่ายปันผลเป็นหุ้นสามัญในอัตรา 1 หุ้นเดิมต่อ 1 หุ้นปันผล)	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2558	168.33	1.11

27. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ในระหว่างปี บริษัทฯมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (สัมพันธ์โดยการมีกรรมกร่วมกัน และการถือหุ้น) รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่าง บริษัทฯและกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: บาท)

	2559	2558	นโยบายการกำหนดราคา
บริษัท ไทยรับประกันภัยต่อ จำกัด (มหาชน)			
เบี้ยประกันภัยต่อจ่าย	160,741,477	148,044,121	เป็นปกติทางการค้าของการประกันต่อตามประเภทของการประกันภัยและสัญญาประกันภัยต่อ
ค่าบำเหน็จรับ	65,129,859	61,186,615	ตามที่ระบุในสัญญาเป็นปกติทางการค้า
ค่าสินไหมทดแทนรับคืน	23,877,837	22,362,961	ตามที่เกิดขึ้นจริงตามสัดส่วนในสัญญา
เบี้ยประกันภัยรับต่อ	41,674	63,343	เป็นปกติทางการค้าของการประกันต่อตามประเภทของการประกันภัยและสัญญาประกันภัยต่อ
ค่าบำเหน็จจ่าย	11,368	61,809	ตามที่ระบุในสัญญาเป็นปกติทางการค้า
ค่าสินไหมทดแทนจ่าย	177,029	-	ตามที่เกิดขึ้นจริง
เงินปันผลรับ	366,952	-	ตามที่ประกาศจ่าย
บริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด			
เงินสมทบจ่าย	10,329,877	10,938,244	ร้อยละ 12.25 ของเบี้ยประกันภัยที่ได้รับจากผู้เอาประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535
รายได้อื่น	7,478,195	6,450,342	ตามที่ระบุในสัญญาเป็นปกติทางการค้า
เงินปันผลรับ	-	3,518,150	ตามที่ประกาศจ่าย
บริษัท ที.ไอ.ไอ. จำกัด			
เงินปันผลรับ	20,250	20,250	ตามที่ประกาศจ่าย
บริษัท เจ แอนด์ เอ จิลเวลลี่ จำกัด			
เบี้ยประกันภัยรับ	84,660	84,660	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทฯมียอดคงเหลือที่มีสาระสำคัญของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ดังนี้

	(หน่วย: บาท)	
	2559	2558
บริษัท ไทยรับประกันภัยต่อ จำกัด (มหาชน)		
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	9,793,193	15,010,377
เงินลงทุนในตราสารทุน	7,632,605	10,054,490
เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	82,466,736	65,148,777
บริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด		
เงินลงทุนในตราสารทุน	3,518,150	3,518,150
หนี้สินอื่น	2,432,167	2,824,822
บริษัท ที.ไอ.ไอ. จำกัด		
เงินลงทุนในตราสารทุน	202,500	202,500
บริษัท วิจิตรภัณฑ์ปาล์มมอย จำกัด (มหาชน)		
เงินลงทุนในตราสารทุน	147,000	167,000

ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารสำคัญ

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทฯมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานที่ให้แก่กรรมการและผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

	(หน่วย: บาท)	
	2559	2558
ผลประโยชน์ระยะสั้น	75,581,931	72,473,711
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	5,574,372	5,822,419
รวม	81,156,303	78,296,130

28. หลักทรัพย์ประกันและทรัพย์สินที่จัดสรรไว้เป็นเงินสำรองวางไว้กับนายทะเบียน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทฯ ได้วางหลักทรัพย์ประกันและทรัพย์สินที่จัดสรรไว้เป็นเงินสำรองประกันภัยไว้กับนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	2559		2558	
	ราคาทุนตัด จำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม	ราคาทุนตัด จำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม
หลักทรัพย์ประกัน				
พันธบัตรรัฐบาล	15.1	16.1	15.1	16.2
รวม	15.1	16.1	15.1	16.2
ทรัพย์สินที่จัดสรรไว้เป็นเงินสำรอง				
พันธบัตรรัฐบาล	150.3	150.4	-	-
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบ กำหนดเกินกว่า 3 เดือน	-	-	100.0	100.0
บัตรเงินฝาก	80.0	80.0	130.0	130.0
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	50.0	53.5	30.0	32.2
รวม	280.3	283.9	260.0	262.2
รวม	295.4	300.0	275.1	278.4

29. เงินสมทบกองทุนประกันวินาศภัย

(หน่วย: บาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	2559	2558
ยอดเงินสมทบกองทุนประกันวินาศภัยสะสมต้นปี	40,148,883	32,336,526
เงินสมทบกองทุนประกันวินาศภัยในปี	8,073,072	7,812,357
ยอดเงินสมทบกองทุนประกันวินาศภัยสะสมปลายปี	48,221,955	40,148,883

30. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น

30.1 ภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงาน

บริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าพื้นที่อาคารสำนักงาน อายุของสัญญามีระยะเวลา 3 ปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทฯ มีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้น ภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานที่บอกเลิกไม่ได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	2559	2558
จ่ายชำระ		
ภายใน 1 ปี	0.8	0.3
เกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	2.0	0.4

30.2 หนังสือค้ำประกันธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ มีหนังสือค้ำประกันซึ่งออกโดยธนาคารในนามของบริษัทฯ เหลืออยู่เป็นจำนวน 0.4 ล้านบาท ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับภาระผูกพันทางปฏิบัติบางประการตามปกติธุรกิจของบริษัทฯ (2558: 0.8 ล้านบาท)

30.3 คดีฟ้องร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ มีคดีที่ถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจำนวนประมาณ 54.5 ล้านบาท (ทุนทรัพย์ที่ฟ้อง) จากการเป็นผู้รับประกันภัย ซึ่งผลของการพิจารณาคดีดังกล่าวยังไม่สิ้นสุด อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้บันทึกสำรองเพื่อผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นบางส่วนไว้ในงบการเงินเป็นจำนวนประมาณ 18.5 ล้านบาท และมีส่วนที่จะได้รับคืนจากการประกันภัยต่อจำนวนประมาณ 2.8 ล้านบาท ซึ่งฝ่ายบริหารเชื่อว่าสำรองเพื่อผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจำนวนดังกล่าวเพียงพอแล้ว (2558: 76.2 ล้านบาท 21.9 ล้านบาท และ 2.8 ล้านบาท ตามลำดับ)

31. ส่วนงานดำเนินงาน

บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจหลักในการรับประกันวินาศภัยทุกประเภท และเพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน บริษัทฯ ได้จัดโครงสร้างองค์กรเป็นหน่วยธุรกิจตามประเภทของผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ประกันอัคคีภัย ประกันภัยทางทะเลและขนส่ง ประกันภัยรถ และประกันภัยเบ็ดเตล็ด ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่นำเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทฯ ที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงาน (ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท) ได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงาน และประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน ทั้งนี้ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของบริษัทฯ คือ ประธานกรรมการบริหาร โดยผ่านคณะกรรมการบริหาร

บริษัทฯ ประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงาน โดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงาน ซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานและสินทรัพย์รวมในงบการเงิน

การบันทึกบัญชีสำหรับรายการระหว่างส่วนงานที่รายงานเป็นไปในลักษณะเดียวกับการบันทึกบัญชีสำหรับรายการธุรกิจกับบุคคลภายนอก

ข้อมูลรายได้และกำไรของส่วนงานของบริษัทฯ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีดังนี้

(หน่วย: บาท)

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559				
	ประกันอัคคีภัย	ประกันภัยทางทะเลและขนส่ง	ประกันภัยรถ	ประกันภัยเบ็ดเตล็ด	รวม
รายได้จากการรับประกันภัย					
เบี้ยประกันภัยรับ	169,128,506	17,541,751	2,336,668,803	706,344,305	3,229,683,365
หัก: เบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอา					
ประกันภัยต่อ	(124,331,886)	(6,861,677)	(327,245,302)	(385,092,743)	(843,531,608)
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	44,796,620	10,680,074	2,009,423,501	321,251,562	2,386,151,757
บวก (หัก): สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่					
ถือเป็นรายได้ (เพิ่ม) ลดจากปีก่อน	2,653,004	654,924	90,095,698	(17,479,090)	75,924,536
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิ	47,449,624	11,334,998	2,099,519,199	303,772,472	2,462,076,293
รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	58,941,322	816,039	111,081,326	72,449,770	243,288,457
รวมรายได้จากการรับประกันภัย	106,390,946	12,151,037	2,210,600,525	376,222,242	2,705,364,750
ค่าใช้จ่ายการรับประกันภัย					
ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่าย					
ในการจัดการค่าสินไหมทดแทน	5,508,254	6,338,104	1,500,017,970	147,640,064	1,659,504,392
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	38,778,114	1,639,930	413,602,945	92,848,904	546,869,893
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	6,061,527	958,494	193,601,516	38,838,279	239,459,816
รวมค่าใช้จ่ายการรับประกันภัย					
ก่อนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	50,347,895	8,936,528	2,107,222,431	279,327,247	2,445,834,101
กำไรจากการรับประกันภัยก่อนค่าใช้จ่าย					
ในการดำเนินงาน	56,043,051	3,214,509	103,378,094	96,894,995	259,530,649
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน					(375,911,189)
ขาดทุนจากการรับประกันภัย					(116,380,540)
รายได้จากการลงทุน					59,020,862
กำไรจากเงินลงทุน					51,711,660
กำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุน					10,488,732
รายได้อื่น					20,550,308
กำไรก่อนภาษีเงินได้					25,391,022
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้					(293,972)
กำไรสำหรับปี					25,097,050

(หน่วย: บาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558

	ประกันภัยทาง		ประกันภัย		รวม
	ประกันอัคคีภัย	ทะเลและขนส่ง	ประกันภัยรถ	เบ็ดเตล็ด	
รายได้จากการรับประกันภัย					
เบี้ยประกันภัยรับ	176,717,954	16,026,478	2,366,506,716	566,453,883	3,125,705,031
หัก: เบี้ยประกันภัยต่อ	(125,375,494)	(5,095,502)	(287,244,959)	(284,037,372)	(701,753,327)
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	51,342,460	10,930,976	2,079,261,757	282,416,511	2,423,951,704
หัก: สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็น					
รายได้ (เพิ่ม) ลดจากปีก่อน	1,947,361	(793,406)	(104,904,396)	(12,728,016)	(116,478,457)
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้	53,289,821	10,137,570	1,974,357,361	269,688,495	2,307,473,247
รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	52,767,002	329,934	101,150,190	66,162,423	220,409,549
รวมรายได้จากการรับประกันภัย	106,056,823	10,467,504	2,075,507,551	335,850,918	2,527,882,796
ค่าใช้จ่ายการรับประกันภัย					
ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่าย					
ในการจัดการค่าสินไหมทดแทน	25,501,084	358,066	1,344,465,757	144,829,176	1,515,154,083
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	39,690,374	1,181,278	419,191,356	85,444,880	545,507,888
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	6,476,186	685,567	169,989,735	33,981,674	211,133,162
รวมค่าใช้จ่ายการรับประกันภัยก่อน	71,667,644	2,224,911	1,933,646,848	264,255,730	2,271,795,133
กำไรจากการรับประกันภัยก่อนค่าใช้จ่าย					
ในการดำเนินงาน	34,389,179	8,242,593	141,860,703	71,595,188	256,087,663
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน					(333,822,898)
ขาดทุนจากการรับประกันภัย					(77,735,235)
รายได้จากการลงทุนสุทธิ					77,153,756
กำไรจากเงินลงทุน					26,242,447
ขาดทุนจากการปรับมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุน					(17,951,385)
รายได้อื่น					13,714,966
กำไรก่อนภาษีเงินได้					21,424,549
รายได้ภาษีเงินได้					899,327
กำไรสำหรับปี					22,323,876

สินทรัพย์และหนี้สินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: บาท)

	ประกันภัยทาง		ประกันภัย		ปันส่วนไม่ได้	รวม
	ประกันอัคคีภัย	ทะเลและขนส่ง	ประกันภัยรถ	เบ็ดเตล็ด		
สินทรัพย์						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	213,157,101	2,636,008	659,399,356	413,729,990	3,564,764,693	4,853,687,148
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	204,494,182	2,929,074	680,319,849	333,714,873	3,368,486,338	4,589,944,316
หนี้สิน						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	345,131,532	8,693,610	2,240,548,494	816,994,503	337,742,253	3,749,110,392
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	373,014,504	7,084,102	2,199,088,653	623,617,300	292,367,773	3,495,172,332

ข้อมูลเกี่ยวกับเขตภูมิศาสตร์

บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจ ในเขตภูมิศาสตร์เดียวคือ ในประเทศไทย ดังนั้น รายได้และสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในงบการเงินจึงถือเป็นการรายงานตามเขตภูมิศาสตร์แล้ว

ข้อมูลลูกค้ารายใหญ่

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทฯ มีเบี้ยประกันภัยรับจากบริษัทนายหน้ารายใหญ่จำนวนสามรายเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 1,570.3 ล้านบาท และ 1,580.6 ล้านบาท ตามลำดับ

32. ความเสี่ยงของบริษัทประกันวินาศภัยและนโยบายบริหารความเสี่ยง

32.1 ความเสี่ยงจากการรับประกันภัย

ความเสี่ยงจากการรับประกันภัย คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของความถี่ ความรุนแรงและเวลาที่เกิดความเสียหายที่เบี่ยงเบนจากข้อสมมติที่ใช้ในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย การคำนวณเงินสำรองและการพิจารณารับประกันภัย

บริษัทฯ มีนโยบายรับประกันภัยที่เน้นให้ความสำคัญกับการคัดเลือกภัย เลือกรับงาน (Selective) ที่มีความเสี่ยงภัยต่ำ ประวัดิความเสียหายอยู่ในเกณฑ์ดี และไม่รับความเสี่ยงภัยไว้เองเกินข้อกำหนดของคปภ.

กรณีที่มีความสามารถในการรับเสี่ยงภัยไว้เองมีจำกัด บริษัทฯ จัดให้มีการโอนความเสี่ยงภัย (Risk Transfer) ให้แก่บริษัทรับประกันภัยต่อที่มีฐานะมั่นคง มีขีดความสามารถและความเชี่ยวชาญในการรับประกันภัยต่อ ทั้งการประกันภัยต่อตามสัญญา (Treaty Reinsurance) และการประกันภัยต่อแบบเฉพาะราย (Facultative Reinsurance) เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้า

นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้จัดให้มีนโยบายดังนี้

- กำหนดหลักเกณฑ์การคิดทุนประกันภัย ความคุ้มครองและเงื่อนไขการรับประกันภัยที่เหมาะสมกับระดับความเสี่ยง
- การจัดหาประกันภัยต่อมารองรับตามความจำเป็น ในกรณีที่ขีดความสามารถ (Capacity) ของบริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันภัยได้เต็มทุนประกัน ตามข้อกำหนดของ คปภ. ซึ่งกำหนดให้บริษัทฯ สามารถรับความเสี่ยงภัยไว้เองไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินกองทุน
- คัดเลือกบริษัทรับประกันภัยต่อที่มีฐานะการเงินมั่นคง และได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ระดับ A ขึ้นไป ตามการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของ S&P และ A.M. Best
- กำหนดผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอน ผู้สอบทานความถูกต้องครบถ้วนในการรับประกันภัยและผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติการรับประกันภัยตามทุนประกันภัย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ตารางแสดงการกระจุกตัวของหนี้สินจากสัญญาประกันภัย โดยแยกตามประเภทการรับประกันภัย ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	2559			2558		
	สำรอง เบี้ยประกันภัย ก่อนการ รับประกันภัยต่อ	สำรอง เบี้ยประกันภัย ส่วนที่ ประกันภัยต่อ	สุทธิ	สำรอง เบี้ยประกันภัย ก่อนการ รับประกันภัยต่อ	สำรอง เบี้ยประกันภัย ส่วนที่ ประกันภัยต่อ	สุทธิ
	อัคคีภัย	87.1	59.3	27.8	91.0	60.5
ทางทะเลและขนส่ง	3.2	0.6	2.6	3.7	0.5	3.2
รถยนต์	1,151.8	160.9	990.9	1,231.0	150.0	1,081.0
อุบัติเหตุส่วนบุคคล	14.8	4.3	10.5	15.5	4.3	11.2
เบ็ดเตล็ด	319.2	172.9	146.3	232.9	104.8	128.1
รวม	1,576.1	398.0	1,178.1	1,574.1	320.1	1,254.0

(หน่วย: ล้านบาท)

	2559			2558		
	สำรอง ค่าสินไหม ทดแทนก่อน การประกันภัย ต่อ	สำรอง ค่าสินไหม ทดแทนส่วนที่ ประกันภัยต่อ	สุทธิ	สำรอง ค่าสินไหม ทดแทนก่อน การประกันภัย ต่อ	สำรอง ค่าสินไหม ทดแทนส่วนที่ ประกันภัยต่อ	สุทธิ
	อัคคีภัย	14.3	9.2	5.1	48.9	8.5
ทางทะเลและขนส่ง	4.2	0.3	3.9	2.5	0.1	2.4
รถยนต์	867.4	65.3	802.1	747.5	45.4	702.1
อุบัติเหตุส่วนบุคคล	15.8	5.2	10.6	10.5	4.7	5.8
เบ็ดเตล็ด	98.4	36.9	61.5	98.2	39.4	58.8
รวม	1,000.1	116.9	883.2	907.6	98.1	809.5

การทดสอบความอ่อนไหวเป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่หนี้สินจากการรับประกันภัยจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงเนื่องจากความผันผวนของสมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณ ซึ่งจะกระทบต่อภาระผูกพันด้านสินไหมทดแทนทั้งด้านก่อนการรับประกันภัยต่อ และหลังการรับประกันภัยต่อ โดยความเสี่ยงอาจเกิดจากความถี่และความรุนแรงที่เกิดความเสียหาย หรือ ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดการสินไหมทดแทนไม่เป็นไปตามที่คาดไว้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ผลกระทบต่อภาระผูกพันด้านสินไหมทดแทนที่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานเป็นดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	สมมติฐานที่เปลี่ยนแปลง	2559			
		ภาระผูกพันด้านสินไหมทดแทนที่เปลี่ยนแปลงก่อนการรับประกันภัยต่อเพิ่มขึ้น (ลดลง)	ภาระผูกพันด้านสินไหมทดแทนที่เปลี่ยนแปลงหลังการรับประกันภัยต่อเพิ่มขึ้น (ลดลง)	กำไรก่อนภาษีเงินได้เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้น (ลดลง)
อัตราส่วนความเสียหายสัมบูรณ์ในปีอุบัติเหตุสุดท้าย	+5%	101	94	(94)	(75)
อัตราส่วนความเสียหายสัมบูรณ์ในปีอุบัติเหตุสุดท้าย	-5%	(101)	(82)	82	66
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนที่สามารถจัดสรรได้	+10%	1	1	(1)	(1)
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนที่สามารถจัดสรรได้	-10%	(1)	(1)	1	1
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนที่ไม่สามารถจัดสรรได้	+10%	4	4	(4)	(3)
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนที่ไม่สามารถจัดสรรได้	-10%	(4)	(4)	4	3

32.2 เครื่องมือทางการเงินและนโยบายการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของบริษัทฯ ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เบี้ยประกันภัย ค้ำรับ สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ เงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินให้กู้ยืม ค่าสินไหมชั่งรับจากคู่กรณี หนี้สินจากสัญญาประกันภัยและเจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ บริษัทฯมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าวและมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

32.2.1 ความเสี่ยงด้านเครดิต

ความเสี่ยงด้านเครดิต คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากคู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันที่ระบุไว้ในเครื่องมือการเงินได้ เช่น ผู้รับประกันภัยต่อ (Reinsurer) ลูกหนี้เงินกู้ไม่สามารถปฏิบัติตามภาระที่ตกลงไว้กับบริษัทฯ อาจส่งผลกระทบต่อรายได้และผลประกอบการของบริษัทฯได้ บริษัทฯมีแนวทางในการบริหารความเสี่ยงโดยกำหนดการคัดเลือกผู้รับประกันภัยต่อที่มีอันดับความน่าเชื่อถือระดับ “A” และให้กู้ยืมเงินแก่พนักงานตามเกณฑ์ที่สำนักงานคปภ. กำหนด นอกจากนี้บริษัทมีระบบตรวจสอบและติดตามการชำระหนี้จากคู่ค้าสัญญาต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

32.2.2 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาด

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาด คือ ความเสี่ยงที่บริษัทฯอาจได้รับความเสียหายอันสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนและราคาของหลักทรัพย์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของบริษัทฯ

ก. ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย คือ ความเสี่ยงที่มูลค่าของเครื่องมือทางการเงินจะเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาด

บริษัทฯบริหารความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยโดยมุ่งสร้างผลตอบแทนการลงทุนที่มั่นคงในระยะยาวให้สูงกว่าอัตราเงินเฟ้อ รวมถึงการวิเคราะห์ประเภทการลงทุนให้มีความเหมาะสมกับกระแสเงินสด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 สินทรัพย์ทางการเงินที่สำคัญสามารถจัดตามประเภทอัตราดอกเบี้ย และสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่สามารถแยกตามวันที่ครบกำหนดหรือวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ (หากวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ถึงก่อน) ได้ดังนี้

	อัตราดอกเบี้ยคงที่							
	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่				อัตราดอกเบี้ย			อัตราดอกเบี้ย ที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)
	หรือวันครบกำหนด				ปรับขึ้นลงตาม ราคาสลาก	ไม่มี ดอกเบี้ย	รวม	
	เกิน กำหนด	ภายใน 1 ปี	1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
สินทรัพย์ทางการเงิน								
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	3.3	-	-	218.4	7.2	228.9	0.50 - 3.20
เบี้ยประกันภัยค้ำรับ	-	-	-	-	-	373.4	373.4	-
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ								
- สำรองสินไหมทดแทน	-	-	-	-	-	116.9	116.9	-
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	-	-	-	-	-	19.1	19.1	-
เงินลงทุนในหลักทรัพย์								
หลักทรัพย์รัฐบาลและ								
รัฐวิสาหกิจ	-	160.3	125.0	15.0	-	-	300.3	1.42 - 5.00
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	0.1	50.1	212.4	21.7	-	-	284.3	1.89 - 5.35
เงินฝากสถาบันการเงิน	-	185.4	-	-	-	-	185.4	1.70 - 3.25
ตราสารทุน	-	-	-	-	-	1,931.3	1,931.3	-
เงินให้กู้ยืม	-	0.1	3.4	3.9	-	-	7.4	5.50 - 12.50
ค่าสินไหมค้ำรับจากคู่กรณี	-	-	-	-	-	200.6	200.6	-
หนี้สินทางการเงิน								
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย								
- สำรองค่าสินไหมทดแทนและ								
ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	-	-	-	-	-	1,000.1	1,000.1	-
เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	-	-	-	-	-	480.1	480.1	-

	อัตราดอกเบี้ยคงที่							
	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่				อัตราดอกเบี้ย			อัตราดอกเบี้ย ที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)
	หรือวันครบกำหนด				ปรับขึ้นลงตาม ราคาสลาก	ไม่มีอัตรา ดอกเบี้ย	รวม	
	เกิน กำหนด	ภายใน 1 ปี	1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
สินทรัพย์ทางการเงิน								
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	187.8	-	-	136.6	2.4	326.8	0.75 - 3.00
เบี้ยประกันภัยค้ำประกัน	-	-	-	-	-	426.1	426.1	-
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ								
- สำรองสินไหมทดแทน	-	-	-	-	-	98.1	98.1	-
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	-	-	-	-	-	65.9	65.9	-
เงินลงทุนในหลักทรัพย์								
หลักทรัพย์รัฐบาลและ								
รัฐวิสาหกิจ	0.1	26.0	30.7	15.1	-	-	71.9	1.00 - 5.00
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	0.1	15.2	108.0	32.7	-	-	156.0	3.30 - 5.35
เงินฝากสถาบันการเงิน	-	336.0	0.1	-	-	-	336.1	0.50 - 3.20
ตราสารทุน	-	-	-	-	-	1,942.6	1,942.6	-
เงินให้กู้ยืม	-	0.1	3.6	4.3	-	-	8.0	5.50 - 12.50
ค่าสินไหมค้ำประกันจากกรม	-	-	-	-	-	205.1	205.1	-
หนี้สินทางการเงิน								
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย								
- สำรองค่าสินไหมทดแทนและ								
ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	-	-	-	-	-	907.6	907.6	-
เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	-	-	-	-	-	358.7	358.7	-

ข. ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

บริษัทฯ มีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญอันเนื่องมาจากการเปิดบัญชีเงินฝากในสกุลเงินตราต่างประเทศ บริษัทฯ ไม่ได้ทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเพื่อลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่อาจเกิดขึ้น เนื่องจากบริษัทฯ พิจารณาแล้วว่ารายการดังกล่าวไม่มีผลกระทบที่มีนัยสำคัญต่องบการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทฯ มียอดคงเหลือของสินทรัพย์ทางการเงินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศที่มีสาระสำคัญดังนี้

สกุลเงิน	สินทรัพย์ทางการเงิน		อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	2559	2558	2559	2558
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	0.05	-	35.66	-
ลาวกีบ	70.26	-	0.004	-

ค. ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดของตราสารทุน ซึ่งอาจทำให้เกิดความผันผวนต่อรายได้หรือมูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทฯ มีความเสี่ยงจากการถือเงินลงทุนในหลักทรัพย์ซึ่งราคาจะเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะตลาด

บริษัทฯ ได้บริหารความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ โดยจัดสัดส่วนการลงทุน (Asset Allocation) แบบผสมผสานเพื่อกระจายความเสี่ยง จะให้น้ำหนักกับการลงทุนตามเกณฑ์ของสำนักงาน คปภ. ที่เน้นการลงทุนอย่างระมัดระวังและปลอดภัย บริษัทฯ ได้วางกรอบการแบ่งเงินลงทุนไปยังสินทรัพย์ (Asset Class) ประเภทต่างๆ โดยเลือกกระจายการลงทุนในบริษัทที่มีความมั่นคงสูง สร้างรายได้และกำไรค่อนข้างสม่ำเสมอ ไม่ผันผวนมากนัก มีสภาพคล่องและจ่ายเงินปันผลสูงซึ่งจะช่วยสร้างผลตอบแทนในระดับสูง

32.2.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง คือ ความเสี่ยงที่บริษัทฯ จะไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันได้เมื่อครบกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ หรือไม่สามารถจัดหาเงินได้เพียงพอตามความต้องการ ในเวลาที่เหมาะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายได้

บริษัทฯ ได้บริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง โดยมีคณะกรรมการบริษัทติดตามควบคุมให้อัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ตามเกณฑ์ที่กำหนด เป็นประจำทุกเดือน มีระบบการควบคุมระดับเงินสดให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และกำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบติดตามกระแสเงินสด เป็นรายวัน ทั้งนี้มีมาตรการอธิบายเพิ่มเติมถึงกิจกรรมดำเนินการในส่วนต่างๆ ได้ดังนี้

- ทำการประเมินสถานะการเงิน ก่อนการแต่งตั้งเป็นตัวแทนและ Broker
- จัดเก็บเบี้ยประกันภัยรถยนต์ตามหลักเกณฑ์ Cash Before Cover
- สร้างระบบติดตามเก็บเบี้ยที่เกินกำหนดชำระจากตัวแทนและ Broker

วันที่ครบกำหนดของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินนับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	2559					รวม
	เมื่อทวงถาม	ภายใน 1 ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	ไม่มีกำหนด	
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	3.3	-	-	225.6	228.9
เบี้ยประกันภัยค้ำรับ	-	373.4	-	-	-	373.4
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ						
- สำรองสินไหมทดแทน	-	84.2	32.7	-	-	116.9
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	-	19.1	-	-	-	19.1
เงินลงทุนในหลักทรัพย์						
หลักทรัพย์รัฐบาลและ						
รัฐวิสาหกิจ	-	160.3	125.0	15.0	-	300.3
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	50.1	212.5	21.7	-	284.3
เงินฝากสถาบันการเงิน	-	185.4	-	-	-	185.4
ตราสารทุน	-	-	-	-	1,931.3	1,931.3
เงินให้กู้ยืม	-	-	3.4	4.0	-	7.4
ค่าสินไหมค้ำรับจากคู่กรณี	-	200.6	-	-	-	200.6
หนี้สินทางการเงิน						
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย						
- สำรองค่าสินไหมทดแทนและ						
ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	-	700.2	299.9	-	-	1,000.1
เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	-	480.1	-	-	-	480.1

(หน่วย: ล้านบาท)

2558

	เมื่อทวงถาม	ภายใน 1 ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	ไม่มีกำหนด	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	187.8	-	-	139.0	326.8
เบี้ยประกันภัยค้ำรับ	-	426.1	-	-	-	426.1
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ						
- สำรองสินไหมทดแทน	-	72.5	25.6	-	-	98.1
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	-	65.9	-	-	-	65.9
เงินลงทุนในหลักทรัพย์						
หลักทรัพย์รัฐบาลและ						
รัฐวิสาหกิจ	0.1	26.0	30.7	15.1	-	71.9
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	15.3	107.9	32.8	-	156.0
เงินฝากสถาบันการเงิน	-	336.0	0.1	-	-	336.1
ตราสารทุน	-	-	-	-	1,942.6	1,942.6
เงินให้กู้ยืม	-	-	3.6	4.4	-	8.0
ค่าสินไหมค้ำรับจากคู่กรณี	-	205.1	-	-	-	205.1
หนี้สินทางการเงิน						
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย						
- สำรองค่าสินไหมทดแทนและ						
ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	-	636.0	271.6	-	-	907.6
เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	-	358.7	-	-	-	358.7

32.3 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทฯมีสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม หรือวัดมูลค่าด้วยราคาทุนแต่ต้องเปิดเผยมูลค่ายุติธรรม โดยแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

มูลค่าตามบัญชี	2559			
	มูลค่ายุติธรรม			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย				
มูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า				
หุ้นทุน	254.1	254.1	-	254.1
ใบสำคัญแสดงสิทธิ	1.0	1.0	-	1.0
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	10.4	-	10.4	10.4
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	284.3	-	284.3	284.3
หุ้นทุน	112.4	112.4	-	112.4
หน่วยลงทุน	1,560.1	140.9	1,419.2	1,560.1
สินทรัพย์ทางการเงินที่ต้องเปิดเผย				
มูลค่ายุติธรรม				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	228.9	228.9	-	228.9
เบี้ยประกันภัยค้ำรับ	373.4	-	373.4	373.4
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ				
- สำรองสินไหมทดแทน	116.9	-	116.9	116.9
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	19.1	-	19.1	19.1
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	289.9	-	289.9	289.9
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบ				
กำหนดเกินกว่า 3 เดือน	185.4	185.4	-	185.4
เงินลงทุนทั่วไป	3.7	-	-	228.6
เงินให้กู้ยืม	7.4	-	-	7.4
ค่าสินไหมค้ำรับจากคู่กรณี	200.6	-	200.6	200.6
หนี้สินทางการเงินที่ต้องเปิดเผย				
มูลค่ายุติธรรม				
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย				
- สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่า				
สินไหมทดแทนค้างจ่าย	1,000.1	-	1,000.1	1,000.1
เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	480.1	-	480.1	480.1

(หน่วย: ล้านบาท)

	2558				
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม			
		ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย					
มูลค่ายุติธรรม					
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า					
หุ้นทุน	256.7	256.7	-	-	256.7
ใบสำคัญแสดงสิทธิ	1.2	1.2	-	-	1.2
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย					
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	10.3	-	10.3	-	10.3
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	156.0	-	156.0	-	156.0
หุ้นทุน	150.8	150.8	-	-	150.8
หน่วยลงทุน	1,530.1	121.1	1,409.0	-	1,530.1
สินทรัพย์ทางการเงินที่ต้องเปิดเผย					
มูลค่ายุติธรรม					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	326.8	326.8	-	-	326.8
เบี้ยประกันภัยค้ำรับ	426.1	-	426.1	-	426.1
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ					
- สำรองสินไหมทดแทน	98.1	-	98.1	-	98.1
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	65.9	-	65.9	-	65.9
เงินลงทุนที่ถือจนครบกำหนด					
ตราสารหนี้รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	61.6	-	63.0	-	63.0
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบ					
กำหนดเกินกว่า 3 เดือน	336.1	336.1	0.1	-	336.1
เงินลงทุนทั่วไป	3.7	-	-	145.0	145.0
เงินให้กู้ยืม	8.0	-	8.0	-	8.0
ค่าสินไหมค้ำรับจากคู่อริ	205.1	-	205.1	-	205.1
หนี้สินทางการเงินที่ต้องเปิดเผย					
มูลค่ายุติธรรม					
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย					
- สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่า					
สินไหมทดแทนค้างจ่าย	907.6	-	907.6	-	907.6
เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	358.7	-	358.7	-	358.7

การจัดลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.20

วิธีการกำหนดมูลค่ายุติธรรมขึ้นอยู่กับลักษณะของเครื่องมือทางการเงิน โดยบริษัทฯ ใช้วิธีการและข้อสมมติฐานในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังนี้

- (ก) สินทรัพย์ทางการเงินที่จะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้น ได้แก่ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และเงินฝากสถาบันการเงิน แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณตามมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน
- (ข) เงินลงทุนในตราสารหนี้แสดงมูลค่ายุติธรรมตามราคาตลาด หรือคำนวณโดยใช้อัตราผลตอบแทนที่ประกาศโดยสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยหรือตลาดอื่น
- (ค) เงินลงทุนในตราสารทุนแสดงมูลค่ายุติธรรมตามราคาตลาด กรณีที่เป็นเงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด คำนวณโดยใช้เทคนิคการคิดลดกระแสเงินสดในอนาคตตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่าหรือมูลค่าตามบัญชี (Book value)
- (ง) มูลค่ายุติธรรมของเงินให้กู้ยืมที่ใช้อัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ ประมาณโดยใช้วิธีการหาส่วนลดกระแสเงินสดโดยใช้อัตราดอกเบี้ยปัจจุบัน
- (จ) มูลค่ายุติธรรมของเบี้ยประกันภัยค้ำรับ สำรองสินไหมทดแทนในสินทรัพย์จากการประกันภัยต่อลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ ค่าสินไหมค้ำรับจากคู่กรณี เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายในหนี้สินจากสัญญาประกันภัย ประมาณมูลค่าตามบัญชี เนื่องจากส่วนใหญ่มีระยะเวลาครบกำหนดภายในหนึ่งปี

33. การจัดประเภทรายการในงบการเงิน

บริษัทนำเสนองบการเงินสำหรับปีปัจจุบันตามรูปแบบงบการเงินที่ออกใหม่ที่กำหนดในประกาศ คปภ. ทำให้ต้องจัดประเภทรายการบางรายการในงบการเงินปีก่อนที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดประเภทรายการบัญชีในปีปัจจุบัน ซึ่งการจัดประเภทดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือส่วนของเจ้าของตามที่เคยรายงานไว้ การจัดประเภทใหม่สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: บาท)

31 ธันวาคม 2558

	ตามที่จัดประเภทใหม่	ตามที่เคยรายงานไว้
งบแสดงฐานะการเงิน		
สินทรัพย์:		
เบี้ยประกันภัยค้ำรับ	426,054,185	426,393,578
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	418,191,706	483,709,662
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	65,857,349	-
หนี้สิน:		
ผลประโยชน์พนักงานค้างจ่าย	-	105,556,755
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	77,089,053	-
หนี้สินอื่น	577,715,588	549,247,886

(หน่วย: บาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558

	ตามที่จัดประเภทใหม่	ตามที่เคยรายงานไว้
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ		
กำไรหรือขาดทุน:		
รายได้		
เบี้ยประกันภัยรับ	3,125,705,031	-
เบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ	(701,753,327)	-
สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้เพิ่มจากปีก่อน	(116,478,457)	-
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิ	-	2,307,473,247
ค่าใช้จ่าย		
ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน	1,881,771,688	1,515,154,083
ค่าสินไหมทดแทนรับคืนจากการประกันภัยต่อ	(366,617,605)	-
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	211,133,162	183,177,286
เงินสมทบบริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด	-	10,938,244
เงินสมทบสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการ		
ประกอบธุรกิจประกันภัย	-	8,312,357
เงินสมทบกองทุนประกันวินาศภัย	-	7,812,357
เงินสมทบกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย	-	892,918

34. การบริหารจัดการทุนของบริษัทฯ

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนของบริษัทฯ คือ การดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการรักษาสมดุลของโครงสร้างทางการเงิน และการดำรงเงินกองทุนตามความเสี่ยงให้เป็นไปตามข้อกำหนดของ คปภ.

35. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ได้มีมติให้เสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปีของบริษัทฯ เพื่อพิจารณาและอนุมัติจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นจากผลการดำเนินงานสำหรับปี 2559 ในอัตราหุ้นละ 0.05 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 15.15 ล้านบาท โดยมีกำหนดจ่ายในวันที่ 9 พฤษภาคม 2560

36. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2560